

PIK LXIII, Ч. 9

ВЕРЕСЕНЬ – 2006 – SEPTEMBER

№ 9, VOL. LXIII

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – PUBLISHED BY UNWLA, INC.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

“НАШЕ ЖИТТЯ”

Рік заснування 1944

Виходить раз у місяць

СУА – неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

РІК LXIII

ВЕРЕСЕНЬ

Ч. 9

Головний редактор – **Ірена Чабан**
Редактор англомовної частини – **Тамара Стадниченко**
Мовний редактор – **Лев Чабан**

Редакційна колегія:

Ірина Куровицька (з уряду) – голова Союзу Українок Америки
Марта Богачевська-Хом'як, **Любов Волинець**, **Ася Гумецька**,
Анна-Галія Горбач, **Галина Кирпа**, **Марта Тарнавська**
Катерина Немира (з уряду) – пресова реф. Головної Управи СУА

Адміністратор: **Наталія Дума** (год. праці – 8:30-2:00)

Адреса адміністрації і редакції:

203 Second Avenue, New York, NY 10003

Тел.: (212) 533-4646 Fax: (212) 533-5237

Річна передплата в США

Для членів СУА \$25.00

Для інших передплатників \$30.00

Поодинокі число \$3.00

В країнах поза межами США US \$40.00

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

“OUR LIFE”

Published since 1944

Non-profit organization

Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

VOL. LXIII

SEPTEMBER

№ 9

Editor-in-Chief – **Irena Chaban**
English Editor – **Tamara Stadnychenko**
Ukrainian Language consultant – **Lev Chaban**

Contributing Editors:

Iryna Kurowyckyj – UNWLA Inc. President
Martha Bohachevsky Chomiak, **Lubow Wolynets**, **Assya Humetsky**
Anna-Halia Horbach, **Halyna Kyrpa**, **Marta Tarnawsky**
Kateryna Nemyra – Press

Administrator: **Natalia Duma** (Office hours – 8:30-2:00)

Editorial and Administration Office:

203 Second Avenue, New York, NY 10003

Тел.: (212) 533-4646 Fax: (212) 533-5237

Annual subscription in the USA for UNWLA members \$25.00

Annual subscription in the USA for other subscribers \$30.00

Single copy \$3.00

Annual subscription in countries other than USA US \$40.00

ЗМІСТ

Євген Сверстюк . Надійка	1
Ярослава Музиченко . Марта Богачевська-Хом'як	3
Зоя Когут . Розум	5
Анна Галія Горбач . Життя у душі Івана Франка	6
Ася Гумецька . 25-та Ювілейна конференція з українських питань в Урбані Шампейн, Іл.	7
Леонід Куценко . “Як вам спиться, отамане...”	8
Збережемо “Наше Життя”	10
Our Life	
Iryna Kurowyckyj . From the Desk of the President	11
Ulyana Horodyskyj . Poisoned Nations: The Aftermath of Chornobyl	12
Ihor Magun . Stem Cells: New Era Medicine	15
Marta Zielyk . My A-ha Moment: What I Learned From the Marines	16
Helen S. Prociuk . Ethnic Women's Organizations: History, Rationale, and Change	18
Ірина Куровицька . Новини Головної Управи СУА	19
Діяльність округ і відділів СУА	20
Переступили межу вічності	30
Добродійство	32
Нашим дітям	34

На обкладинці: **Наталія Стефанів**, “Школярка”, олія, 1956.

Підписано до друку 14 вересня 2006 р.

Ірина Куровицька, голова СУА. Ірена Чабан, головний редактор.

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів, статей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були поміщені чи переслані до інших видань.

Незамовлених матеріялів редакція не повертає, а також не веде листування з приводу невикористаних матеріялів.

Редакція застерігає за собою право скорочувати матеріяли і виправляти мову.

Передруку і переклади матеріялів з “Нашого Життя” дозволені за поданням джерела.

“OUR LIFE” (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc.,
203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003
ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to
“OUR LIFE”, 203 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2006 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Друковано в COMPUTOPRINT CORP.
1360 Clifton Ave., #402, Clifton, NJ 07012
Tel.: (973) 574-8800 Fax: (973) 574-8887 e-mail: computopr@aol.com

Передплати за журнал “Наше Життя”
просимо присилати на адресу канцелярії СУА у Нью-Йорку
203 Second Ave, New York, N. Y. 10003

Please forward all queries and annual subscription fees for *Our Life* to
UNWLA, Inc.
203 Second Avenue, New York, NY 10003

З глибоким жалем ділимося сумною вісткою з нашим членством і українською громадою, що 8 серпня ц. р. відійшла у вічність

св. п. НАДІЯ СВІТЛИЧНА

відома правозахисниця, громадська діячка, членка Союзу Українок Америки.

Родині покійної висловлюємо щирі співчуття.

*Екзекутива Союзу Українок Америки
Редколегія журналу „Наше Життя”*

Фото: Іреней Юрчук

Надійка

Людина, ознаямлена з історією України ХХ ст., має бути дуже заскоченою, оглянувши пам'ятники Києва. Звичайно, там стоять ті, що понад часом.

Але людина буде здивована, що там ще стоять фігури минулого політичного сезону і нема тих, що мали б там стояти, бо вони стоять в уяві сучасника. І серед тих, що повинні стояти, має бути пам'ятник „ЖІНЦІ, ЯКОЇ НІХТО НЕ ЗАХИЩАВ”.

Камінь в його основу поклала Анна Ахматова у своїм „Реквіємі” на тому місці, де жінки стояли з передачами для своїх в'язнів. У Києві таке місце височить над Хрещатиком, де був „Інститут шляхетних дівчат”. Спогади дружини Євгена Плузника там кричать і не стихають.

Серед таких переслідуваних незахищених жінок покоління 60-х років виділяється жінка, образ якої намалювала в 70-ті роки відома художниця Галина Севрук: боса на снігу, в блаженським голубім платті, вона йде поміж голих дерев із проліском у руці... Картина зветься „Пролісок”, але всі впізнають портрет Надійки Світличної, яка серед сміливих сподвижниць того часу виділялася офірністю і працьовитістю на ниві громадянській.

Те, що вона була у себе на Старобільщині, в Боково-Антрациті, директоркою школи, якось на ній не позначилося. А добра освіта – Харківський університет – пригодилася. В 63-му році вона приїхала до брата в Київ, влаштувалася на абияку роботу і з головою поринула в культурно-просвітницьку діяльність. Вона здружилася з Аллою Горською, навчала мистців української мови і уславилася майстерністю в художньому читанні й тиражуванні самвидаву. Вже тоді можна було говорити про культурне поле Світличних, які доповнювали одне одного.

З появою у Надійки сина Яреми стало питання про житло. Ми з Іваном чаклували над системою ogrівання в якійсь старій халупі, працювали толокою, багатолюдно і мистецьки відсвяткували новосілля, витіснивши зі свідомості факт, що прописки Надійці не дадуть і що в повітрі пахне ГУЛАГом і Сибіром.

Може, саме тут зароївся задум проліска на снігу...

В 1972 Надія не тільки носила братові передачі, а протягом 5 місяців ходила на допити, аж поки в травні була заарештована.

НАДІЙНІСТЬ

Від неї забрали хату, забрали волю, забрали сина і кудись віддали в дитбудинок... Це

був терор з метою вибити „покаянну” і хоча б одного зі Світличних вилучити з гри. На захист кинулися беззахисні жінки, і дитину вдалося визволити. А матері дали 4 роки лагерів суворого режиму. Тоді багато гадали, хто витримає, а хто не витримає нелюдський тиск.

Таке питання до Надії Світличної навіть не прикладалося: „Треба витримати – витримаю”... Більше того, присутність Світличної в зоні – це чинник морального і культурного опору.

Її повернення до Києва в 76-ому, народження другого сина, її непоступливість і нескореність – це знов головний біль для КДБ. А випустити таких за кордон вони остерігалися...

Коли в зону 36 Пермської області долетіла вістка, що Надію Світличну з сім'єю випустили до США, я вигукнув на цілий барак: „Гол!” Стукачі подумали, що йдеться про футбол. А хтось з обізнаних сказав:

– На домагання Заходу випустили понад десяток чоловік, і вона потрапила в цей список... мабуть, усі достойні.

– Надійка Світлична, – сказав я – це не просто одна з випущених на волю. Це наш культурний аташе! Це добре інформований представник і захисник в'язнів сумління, це наш голос на Заході.

– Інші теж були репресовані...

– Звичайно. І вони потребують хто фізичної реабілітації, хто відпочинку, хто – роботи і трибуни. А Надія Світлична – це одразу центр, куди буде йти інформація з лагерів. Де будуть розшифровуватись наші „капсули” і апеляції, де просто буде адекватне тлумачення фактів. Це наш уповноважений посол...

І справді, спершу Надія Світлична була удостоєна зустрічі з папою Павлом VI. Вона познайомилася з активістами українських громад Заходу. Її цінували як співробітницю українського інституту Гарвардських студій, видавництва „Пролог” і „Сучасність”, як члена закордонного представництва УГГ. Через її руки проходили рукописи, які важко відчитувалися, редагувалися книжки для публікацій. Вона готувала „Палімпсести” Василя Стуса і низку видань ув'язнених авторів. Від 1980 року п'ять років вона видає „Вісник репресій в Україні” і понад 10 років працює кореспонденткою радіо „Свобода”. Не тільки в Америці, але й в Україні

важко знайти людину обізнанішу з історією українського опору і з постаттями учасників. Надія Світлична усім безвідмовно дає довідки та потрібну інформацію.

Присутність її в Україні особливо відчувалася у 80-ті роки, коли вона працювала кореспондентом радіо „Свобода”. Це були незвичайні передачі, особливо коректні й людяні. Вона розповідала про людей вартих уваги і шани, про події важливі, але мало усвідомлювані в оспалому суспільстві, про долі гнаних і переслідуваних за правду. Влада Кремля належно оцінила її діяльність, і в 1985 р. позбавила її громадянства СРСР.

Мабуть, саме тоді в очах сотень тисяч людей вона стала почесною громадянкою України і першою правозахисницею. Мало хто з українців, що гостювали в США, обминули її гостинну хату в Ірвінґтоні. І вже зовсім важко уявити такого серед українців діаспори, хто б її не знав. Її ім'я звучить як пароль і перепустка в порядне товариство.

В 1994 році Іванові і Надії Світличним було присуджено Державну Шевченківську премію. В цьому поєднанні їхніх імен є щось вартісніше за премію: в історії української культури і правозахисного руху це той випадок, коли брат і сестра роблять одну справу з цілковитою самовідданістю – на славу своєї батьківщини, на добро свого народу.

Людина рідкісної скромності, Надія Світлична робить все для інших. Вона вклала працю у збирання і видання творів свого брата. Збірки „Гратовані сонети”, „Серце для куль і для рим”, „У мене тільки слово”, збірка спогадів про Світличного „Доброокий” – усе це її робота, і важко собі уявити появу цих книг без її участі.

Її радіопрोगрама „Надія” була таки справді пробуджуванням у людях надії. А редагований Світличною журнал „Віра” мав ясну мету – утвердити людей у вірі предків і зміцнити їхню віру в себе.

В образі нашої сучасниці – **ЖІНКИ, ЯКОЇ НИХТО НЕ ЗАХИЩАВ** – ми бачимо приклад нездоланної моральної, духовної сили. Вона вчить утверджуватися в житті за всяких умов і утверджувати вічні начала любові і сумління.

Євген СВЕРСТЮК

НАША СУЧАСНИЦЯ

МАРТА БОГАЧЕВСЬКА-ХОМ'ЯК

Директор Фулбрайтівських програм в Україні – про те, як американська програма навчає науковців відчувати й задовольняти занедбані потреби суспільства.

Світ можна змінити через освіту, відкрив для себе американець Дж. Вільям Фулбрайт. І, ставши сенатором, у 1946 році започаткував програму наукових обмінів, яка сьогодні відома в усьому світі. “Наша мета сприяти, щоб науковці однієї країни пізнавали науковців іншої. І таким чином могли й самі краще розвиватися”, – каже директор програм академічних обмінів США імені сенатора Фулбрайта в Україні Марта Богачевська-Хом'як. Щороку до нашої країни приїжджають 20-25 американських дослідників, викладачів та студентів. За час дії української програми тут, відповідно, побували понад 200 представників американської науки. Водночас українські вчені отримали нагоду попрацювати в Сполучених Штатах, збагачуючи свій досвід та розповідаючи колегам з іншої півкулі землі про рідний край. Адже Америка відділена від решти світу, більшість американців не володіють іноземною мовою і, згідно з останніми опитуваннями, не можуть показати на карті Близький Схід.

Радянський Союз долучився до програми Фулбрайта аж наприкінці 1970-х, запрошував до проектів людей “перевіrenих”, відібраних у Москві. В Україні програма започаткована у 1993 році. Спершу нею відало посольство США, згодом фулбрайтівці розмістилися у власному офісі. З 2000 року українською програмою керує американська дослідниця українського походження Марта Богачевська-Хом'як.

Ярослава МУЗИЧЕНКО

– Пані Марто, в Україні, як і всюди на постсовєтському просторі, значний науковий, творчий і моральний потенціал часто не вдається спрямувати на вирішення конкретних проблем, навіть елементарних. Таке враження, що є світ “духовно-інтелектуальний”, який живе в розумних часописах і модерному мистецтві, і є важкий, незрозумілий реальний світ, де селяни багатій землі у XXI столітті не мають телефону й каналізації; кількатисячолітня історико-культурна спадщина занедбана; і навіть у великих і відомих містах – погані дороги...

– Так, виглядає, що цей інтелектуальний світ абсолютно відділений від реального. Совєтський матеріалізм мав тенденцію все починати з філософії, від узагальнення, а не від того що є. В Америці трохи інакше. Скажімо, член Конгресу має показуватися перед своїми виборцями. Виборний представник має жити у виборчій

окрузі, він за власний кошт (!) знімає житло у Вашингтоні і періодично їздить до своїх виборців. Виборці дивляться не так на американську зовнішню політику (хоч тепер щораз більше, бо вона не дуже мудра), а на те, які дороги, що робиться зі школами, куди йдуть їхні податки. Тут – раз людину вибрали до Верховної Ради – вона перестас бути членом суспільства. Депутат отримує недоступну дачу, у нього машина, він не ставить ноги на землю, не бачить людей. Я шокована, якщо це правда, – що всі депутати ВР будь-якого скликання отримують квартири в Києві довічно. Так незадовго буде не столиця України, а пантеон усіх скликань Ради. Яка країна може собі таке дозволити? Я не кажу, що в Америці конгресмени не мають особливих привілеїв. Але, може, через більше відкрите суспільство чи більше влізливую пресу ЗМІ про те все будуть писати.

Радянський Союз, у додаток до піднесення

філософії до вершин майже релігії, знищив поняття гордості праці. Система, яка винищувала робітника, витворила мимоволі уявлення: “Якщо ти останній ідіот, то тяжко працюватимеш, а якщо ти людина інтелігентна, то якимось облаштуєш своє життя”. У результаті бідні селяни не мали доступу до доброї школи. Уміння думати закладається ще у дошкільному віці. Якщо тепер у вас у хаті немає комп’ютера, якщо ви не маєте розвивальних програм, якщо дитина не подорожує, то в неї знижуються планки розвитку.

– **Конкретний приклад: новостворений Інститут національної пам’яті. Є ідеї, розробки, концепція, є вчені з відомими іменами, є величезна вже усвідомлена, суспільна потреба в цьому закладі. А практичне втілення – ніби заблоковане...**

Не можу того збагнути. Я виступала проти “концепцій” від самого початку самостійності. У 1991-92 роках були концепції, без перерви концепції. Однією з моїх спеціальностей є російська інтелектуальна історія. І складалося враження, що в Україну перекочували “московські кружки” гегеліянців. Зараз, на мою думку, найбільша різниця між Україною і Росією – що в Україні є ціла мережа недержавних організацій, а Росія має “недержавні організації”, спонсоровані державою.

– **Слабкість впливу на реальну ситуацію спостерігалася в українців і до 1917 року. Розпорошені зусилля істориків, філософів, мовознавців ніби “всотуються в пісок”, майже не відображаються на стані суспільства...**

– Ситуація 1917 року і теперішня, на жаль, щораз більш подібні. Заважають особисті, а ще більше ідеологічні амбіції; один соціаліст, другий демократ... Якесь невміння зібратися разом і мати певну дозу мудрості. Нещодавно соціологи оприлюднили ще одну теорію: будь-яка група людей, якій дадуть завдання, зможе виконати його набагато краще, ніж одна людина. Тільки треба, щоб та група складалася з осіб, які вміють самостійно думати, висловлюватися і брати відповідальність за власне рішення, мають доступ до достовірної інформації і вміють швидко її опрацювати. Це завдання освіти – виховувати таких особистостей.

В Україні я зустрічаю багато людей інтелігентних, з великими і добрими ідеями. І кожен мені каже, що коли спілкується з владою,

то єдиний говорить правду. Тобто всі решта або мовчать, або не мають доступу до реальної влади. Або бояться сказати, що діється в країні. Важко повірити, щоб 48 мільйонів людей не розуміли, що діється. Коли я читала спомини 1917-18 років зі Східної України, 1930-х з Галичини – то так злостилася: що ж ті люди робили? А робили вони те ж, що й ми. Але остаточного прориву чомусь не стається. Я дивлюся на роботу Академії наук (офіс програми Фулбрайта розташований у будівлі НАНУ. – Ред.), за останні роки тут збільшилося працівників і додалося тем для розроблення. Але робота проводиться в той же спосіб, з тими ж джерелами. Усі нарікають, що неможливо надрукувати книгу, і всі друкують книги. Багато з тих книжок звідкись передруковані, чи містять зібрані статті, і переважно не доходять до читача.

– **Ви для себе визначили якусь причину цього?**

– Тут поколіннями карали людей за відкритість, інтелігенцію, знання. Тяжко зробити так, щоб ситуація відразу змінилася. Але вона змінюється. Міста модернізуються, люд більше подорожує. Шлях тяжкий, але українці його проходять значно швидше, ніж американці. Я не мала великих ілюзій, коли Україна стала незалежною, що тут дуже швидко будуть встановлені демократичні свободи і покращиться економіка. Америка, Західна Європа йшли до того століттями. Діаспора приїжджає сюди і говорить: “Чому ви не можете зробити так, як є в Америці?” Але ми приїхали в оформлену Америку в золотий період її економічного розвитку. А в радянській Україні не було жодного підприємства, яке самостійно щось випускало б, від початку до кінця.

– **Очевидно, Україна потребує переорієнтування освіти на суспільство. У чому тут допомагає програма Фулбрайта?**

– Як на мене, найважливіше, що ми зробили, – це допомогли українцям відчинити вікно в навколишній світ. Перші фулбрайтівці написали книжечку “Як поводитися в Америці”. Тепер ті, що їдуть за програмою Фулбрайта, уже за тією чи іншою програмою побували в Америці, принаймні десь у Західній Європі. Окрім двох, усі наші стипендіяти повертаються назад в Україну і діляться своїм досвідом. Одне з досягнень – це уважна аудиторія. Адже амери-

канців дуже вражало на конференціях в Україні, що президія за столом шушукає між собою, з трибуни хтось бубнить реферат, а всі решта балакають, про що хочуть, читають газети.

– Чи всі області України вже охоплені програмою Фулбрайта?

Передусім ми намагалися переконати українців, що немає різниці між центром і так званими провінціями. Спочатку, звісно, найбільше людей подавалися на програму з Києва, Харкова і Львова, але тепер це доступно для науковців усієї України. Щороку організуємо поїздки на Схід і Південь. У таких презентаціях програми в університетах, освітніх центрах, наукових бібліотеках беруть участь і працівники офісу, й американські студенти, з часом професори. Українці бачать, що це прозора програма, що тут не треба нікого “знати”, а слід мати добрий проект і добре його представити. В Асоціації українських випускників Фулбрайта налічується близько 180 осіб, вони влаштовують конференції, допомагають в офісі.

Американці вже знають значно більше про Україну. Тепер в американському середовищі є не тільки політологи й історики, які цікавляться Україною, а й антропологи, психологи, етнологи. Багато хто з них приїжджає за програмою „наосліп”. Ажде фахівець може зазначити, до якої країни бажає поїхати (переважно хочуть в Італію, Францію або Англію), а може сказати: я хочу провести фулбрайтівський рік там, де мене потребують. Українські університети подають до нас заявки, де просять, скажімо, професора сучасної американської літератури чи латини... Було кілька американців, які спершу запитували: а який клімат в Україні, де вона розташована? Але тільки-но вони сюди приїжджають – усі без винятку залюблюються в Україну. І зі сльозами на очах покидають Херсон, Горлівку, Запоріжжя. Американці – дивовижний народ. Кожен із них розпочинає якусь практичну програму. У Кіровограді започаткували Центр Шекспіра. У Херсоні допомогли організувати оркестр. У Сімферополі – міжнародний центр. Це, безперечно, виглядає дрібничками, але є типово американським баченням, з біблійним корінням – ліпше засвітити маленьку свічку, ніж проклинати цілий світ. Ми засвітили маленьку свічку. Наша програма (а різних таких в Америці загалом є чимало) спрямована на університети, дослідників.

Зоя КОГУТ

РОЗУМ

Минають осені і весни,
Скриплять історії колеса,
Деся по сусідах — розум ходить...
А в нас?
Хлюпоциться героїка словесна
З нагоди,
До нагоди,
Без нагоди.
Й ніхто не зрадив нам,
Що тупість правом знесена,
І розум — вже давненько в моді.
Історії колеса не спиняються.
Хтось кається?
Доля спинилася на мить біля порога,
Питається:
Чому ви глупоту зробили богом?
Пішла,
Не обертається...

Але ми не були б добрими науковцями, якби не вивчали доквілля, спільноту, в якій живемо. В українських студентів треба плекати переконання, що те, чому вони навчаються, може знадобитися не тільки їм, а й їхньому доквіллю.

* * *

ДОВІДКА „УМ”

Програма наукових обмінів США ім. сенатора Фулбрайта сприяє обміну науковців США з представниками інтелектуальної еліти сього світу. Народжений у бідній родині у штаті Арканзас, Дж. Вілям Фулбрайт здобув добру освіту. Він мав нагоду вдосконалити свої знання завдяки британському меценату Сесілу Родсу, який заснував фонд, щоб навчати в Англії молодь з усіх кінців Британської імперії. У 1946 р. американець зміг поширити ідею Родса на цілий світ, започаткувавши програму наукових обмінів. До 1950-х років США були провінційною країною, тільки дуже багаті американці могли подорожувати світом. З того часу близько 50 тис. американців стажувалися або викладали за програмою Фулбрайта в 140 країнах. Нараховуються сотні державних діячів і тисячі митців і науковців у різних державах, які побували у США як фулбрайтівські стипендіанти. Завдяки цій програмі, американці пізнають світову науку – і безпосередньо в інших країнах, і від приїзджих науковців, які працюють в університетах різних штатів, приносячи нові ідеї.

Продовження на стор. 10.

ЖИТТЯ У ДУСІ ІВАНА ФРАНКА

До львівського видання 2003 року: *Зеновія Франко: статті, спогади, матеріали.*

Із особливої нагоди, що в 2006 році українська свідомо громадскість де б вона не жила, чи в краю чи по далеких поселеннях, відзначає 150-річчя від народження Івана Франка, хочемо поділитися з читацькою спільнотою “Нашого Життя” думками до повище наваного збірника в пошану внучки нашого духовного велетня, що вже десятиліттями багатьом генераціям свідомих українців був, є і далі залишиться великим життєвим прикладом.

Є це надзвичайна збірка наукових статей та спогадів, присвячених внучці Івана Франка Зеновії (1925-1991), видатній вченій, активній правозахисниці, що залишила у своєму ближчому приятельському та колегіяльному докльлі, що її шанувало та любило, незатерті враження. Вони відносяться до її наукової праці як українського мовознавця, але й не меншого патріотичного завзяття. Зеновія Франко зуміла використовувати наростаючі суспільно-політичні зміни в радянській імперії, в дусі зростаючого вставання на ноги молодішої генерації шістьдесятників прикладом, як треба поступати, щоб в мирний спосіб здобути позитивні зміни культурно-політичних відносин, які б згодом забезпечили важливі зміни, в яких український нарід мав би шанси реалізувати себе, як це пощастило сусіднім європейським народам.

Спогади друзів і близьких Зеновії людей з наукових та письменницьких кіл являють собою важливий документ останніх 40 років минулого 20-го століття. Ініціатива такого збірника вийшла з львівського кола друзів Зеновії Франко, з якими вона була тісно пов’язана приятельськими та колегіяльними почуттями. Ці зв’язки не перервалися і після насильного переїзду родини Франків зі Львова до Києва під кінець 1960-х років.

Книгу спогадів відкриває сильна, ґрунтовна стаття, на жаль вже нині покійного Олега Романіва (2005 р.), голови НТШ у Львові після його відновлення в 1990 році. Його стаття “З його духа печаттю, дещо про Зеню та її час” знайомить читача з надійливою для української інтелігенції львівською атмосферою післявоєнних десятиліть.

Далі йдуть спогади довіреної подружки Зеновії Франко львівської германістки Марії Вальо. Спогад Марійки Вальо впроваджує нас в дружне коло Зеновії, знайомить з її відвагою, завзятістю та дружнім товариством вченої, що зуміла згуртувати довкола себе духом близьких приятелів, для яких розвиток української науки, відродження рідної культури, відвага та щирість стали життєвими дороговказами.

Найбільший розділ книги (ст. 33-167) містить спогади самої Зені Франко, вони складаються з трьох розділів: “В родинному колі”, “З вірою в відродження”, “З Франком і про Франка”. Ці тексти уклала львівська учена Ольга Кровицька. Перший розділ спогадів “В родинному колі” містить сім текстів самої Зеновії Франко. Це біографічні дані, спогади про школу, її батька Тараса Франка, стрийка Петра Франка, колишнього летуна січових стрільців, якого разом з іншими представниками львівської інтелігенції старшого віку, що були вивезені на схід, правдоподібно розстріляли більшовики на початку німецько-советської війни 1941 р. Закінчується цей розділ питанням: “Чи трагізм запрограмований?”

Другий розділ “З вірою в відродження” знайомить нас з рухом шістьдесятників та двома великими постаттями Алою Горською (ст. 101-106) та видатним перекладачем Миколою Лукашем. Третій розділ містить важливі наукові тексти самої Зеновії Франко: “З Франком і про Франка”, де йдеться про її передмову до збірника Івана Франка : “Мозаїка” далі “Михайло Грушевський” і “Іван Франко”, та інші цікаві статті, як наприклад: стаття Зеновії “Євреї в житті й творчості Івана Франка” (ст.151-154).

Далі слідує стаття під заголовком: “З нею і про неї” (ст.189-297). Між авторами відомі львівські вчені, що сьогодні працюють та керують у Львові важливими науковими інститутами. Це все студійні друзі Зеновії, з якими вона і під час київських років підтримувала тісні зв’язки. В цілому це окремих 17 статей. Саме ці тексти, почавши зі спогаду чоловіка Зеновії, математика Павла Юрачківського (ст. 229-237) за-

лишають потрясаюче враження про Зеновію Франко, її надзвичайно сильну особистість, відданість рідній культурі, її важку травму, спричинену довкіллям Наукового інституту в Києві, де її довелося в українофобній атмосфері працювати, де не признано жодної її наукової дисертації й примушено писати статтю про Івна Франка як антикатолика, що не мала жодного фактичного підґрунтя. У цілому цей спогадовий збірник

статтей дає читачеві, що тільки здогадується про важку ситуацію української свідомої інтелігенції під час радянщини, багато інформаційного матеріалу про важкі роки насильної советизації провідних українських кіл та нашого народу. Йдеться отже за словами вченого Д. Гринчишина про видатну “неповторну і нескорену українську особистість”.

25-та ЮВІЛЕЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ З УКРАЇНСЬКИХ ПИТАНЬ В УРБАНІ ШАМПЕЙН, ІЛ.

Від 19-го до 25 червня в Ілінойському університеті в Урбані-Шампейн відбувалася 25-та українська конференція, присвячена Іванові Франкові з нагоди 150-ліття з його дня народження. На конференції також відзначали 20-ліття Чорнобильської трагедії. Конференція була напрочуд багатолюдна й широкомаштабна. Майже половина учасників прибула з України, з різних міст – Києва, Львова, Одеси, Тернополя, Ужгороду, Івано-Франківська, Чернівців і навіть з Донецька. Були також доповідачі з Польщі, Сербії, Англії, Порто-Ріко, Канади, Італії та Австралії. Тематика відносилася до історії й політики, економіки та системи вищої освіти, книговидавництва, масмедії, постмодерної літератури, мовних питань, бібліотечарства та архівних збережень і багато інших. Майже кожна доповідь викликала жваву дискусію, яка нерозривно продовжувалася під час перерви. Відчувалася справжня зацікавленість згаданими проблемами, при чому панувала атмосфера взаєморозуміння. Люди нав'язували нові знайомства, домовлялися про співпрацю. Під кінець конференції було проведено голосування з приводу пропозицій звернутися до Президента України з відозвою посприяти налагодженню мовного питання і справі збереження архівних матеріалів. Усі присутні одногосно підтримали ці пропозиції.

Можна вважати, що конференція була дуже успішною, і всі привітали вістку, що вона не буде останньою: організаційний комітет постановив продовжувати такі конференції. Новим координатором стане Леонід Рудницький, а Дмитро Штогрин залишиться номінаційним директором. Програмова комісія складається з тих самих членів, що й раніше: Голова – Ася Гумецька, члени – Іван Фізер, Ярослав Розумний, Тарас Гунчак і Христина Сохоцька. У програму наступного року входить відзначення історичних подій 1917 року, створення Кирило-Методіївського братства. У пляни також входить видання окремою збіркою доповідей, виголошених на 25-ій конференції. Крім того вже майже готове видання програм усіх дотеперішніх конференцій англійською та українською мовами. Відеокасетні записи цих конференцій, які робив упродовж усіх років Василь Огар, тепер будуть переведені на інтернет і стануть доступними усім, хто цікавиться українською проблематикою.

Ася Гумецька

P.S. На марґінесі хочу розповісти про один цікавий епізод, який надав цій конференції суто українського кольориту. Одного вечора, після засідань, відбувся концерт: Андрій Горняткевич, славіст з Канади, грав на бандурі і співав. У його репертуар входили пісні про волю, правду і любов, а саме:

Правда: “Нема в світі правди” (із “Саду божественних пісней” Сковороди). Кант про спасіння.

Воля: “Дума про Марусю Богуславку”, “Запорізький марш” (Адамцевича), “Гомін по діброві” (слова В. Сосюри), “Розстріл кобзарів”, “Я сьогодні від вас від’їжджаю”, “Голота”.

Любов: “Нагадай, бандуро”, “Садом, садом, кумасенько”, “Світи, світи, місяченьку”, “Дороги іншої не треба”.

Пісню “Світи, світи, місяченьку” я, на його прохання, мусіла вивчити і йому підспівувала. І от у всіх присутніх з’явилося бажання поспівати. Хтось почав якусь народну пісню, усі підхопили, бандурист відразу почав акомпанювати – і за хвилину уся аудиторія перетворилася на хор... Якби тоді хтось сторонній зайшов до залі, то подумав би, що тут зібралися професійні співаки на пробу. Ніхто б не подумав, що це науковці, які приїхали на конференцію – адже нічого подібного на американських конференціях не буває...

P.P.S. Спеціально для союзнок повідомляю також, що на конференції доповідало 60 осіб, з них майже половина – 26 – були жінки.

„Як вам спиться, отамане...”

Сталося так, що першими рядками поезій Євгена Маланюка, які мені довелося прочитати далекого вже 1989 року, були ось ці: „А десь вона – не знаю чим! – живе: / Архангород, Синюха, Скаліве, / Торговиця... І над розлогим степом....”. Тоді я вперше відкривав для себе не тільки найвидатнішого українського письменника ХХ століття, але й несподівано довідався, що маю в його особі талановитого земляка. Звідтоді кожна нова зустріч з малою батьківщиною поета, вже підсвідомо викрешувала з пам’яті рядки з цитованої шойно поеми „Голоси землі”:

Нема на світі інших Батьківщин
Понад одну, що є – наказ і чин.
Нема землі коханої так палко,
Як та, що в ній, що не верства, то – балка,
А там – байрак, а там – горби могил
І хмари велетні, і синій небосхил¹.

Проте, віднедавна поетів Архангород, сусідня – через річку Синюху – Торговиця, асоціюються мені не стільки із наведеними вже рядками, стільки з Маланюковою ж поезією „Символ”, що нею розпочиналася січнева книга львівського „Вісника” за 1938 рік. Твором, що в нім мистець побачив Україну в образі застиглої в мрамурі самофракійської богині перемоги Ніки, яка на довгому шляху від античності десь загубила голову:

З одірваною головою,
Безумна і посмертно біла,
Вона несе над полем бою
Своє сліпе й крилате тіло.

Але в руках, у тьму простертих,
В несамовитій силі руху –
Така страшна погорда смерті,
Таке сліпуче сяйво духа².

Згадуються й перейняті болем розмірковування над цим твором Богдана Романенчука, який по двох роках після смерті поета писав: „Поетичний символ... Еллади-України Маланюк

бачив у постаті античної статуї Ніке з Самотракії, яка збереглася до наших часів, але без голови. Такою бачив він і Україну – прекрасну в своєму русі вперед, сповнену пориву, але без голови. Нашим і наших нащадків завданням – дати цим сліпим стихійним силам напрям і ціль, дати безголовій Україні голову, оформити безкрай і безформність простору.

Це може зробити лише своя власна держава. Шлях до неї, одначе, надзвичайно важкий і кривавий, але єдиний, і Маланюк – „шляхів кривавих апостол” – сам ішов тим шляхом і тягнув наріз за собою³.

Справді, напрочуд точний образ-символ знайшовся Євгенові Маланюку. На жаль, навіть власна держава через оті кілька століть „безголової” України не в силах і досі „оформити безкрай і безформність простору”. Нашому безголов’ю, що грозить стати фатальною ментальною рисою нашого народу, прикладів несть числа в її багатовіковій історії, включно із останніми подіями в парламенті.

Мені ж саме час сказати, що ж змусило мене згадати Маланюкову поезію „Символ” на його батьківщині. Відповідь на перший погляд може видатися несподіваною, бо ж йтиметься про відкриття у Торговиці пам’ятника кошовому отаману Івану Сіркові, який певний час мав у містечку свою резиденцію. Свято відкриття було урочисте і пишне, а мені якось відразу згадався грудневий вечір майже двадцятилітньої давності. У Кіровограді в гостях у студентів філологів був всесвітньо відомий археолог, що відкрив світові знамениту скіфську пектораль, й український поет Борис Мозолевський. Десь на завершення виступу він розповів про драматичну долю Сіркової могили, про те, що після перенесення його праху, з могили була вилучена голова, яка десятиліттями лежала у московських сейфах, а потім вже й в українських. А на завершення зустрічі прочитав поезію „На могилі Сірка”, яка не залишила байдужих в аудиторії,

¹ Маланюк Євген. Поезії. – Нью-Йорк, 1954. – С. 146-147.

² Маланюк Євген. Поезії. – Львів, 1992. – С. 303.

³ Романенчук Богдан. Євген Маланюк – „кривавих шляхів апостол” // Євген Маланюк. В 15-річчя з дня смерті. Упор. Оксана Керч. – Філадельфія, 1983. – С. 61-62.

дотукавшись до серця кожного із присутніх рядками:

Отака вам, отамане,
Від гнилих онуків шана.
Щастя ваше, бусурмани,
Що Сірко уже не встане...

Не знаю достеменно, але не виключаю, що саме поезія й позиція Б.Мозолевського змусила одну із тодішніх столичних молодіжних газет провести на порубіжні 90-х років минулого століття своє розслідування митарств отаманової голови. Було кілька подач вражаючих матеріалів, зміст яких, окрім імперських вибриків Моск-

ви, можна викласти й лаконічною формулою – українське безголів'я.

Отож, біля пам'ятника Іванові Сірку на батьківщині поета, згадую тепер Маланюкову безголову Ніке, що її асоціативно підказала поезія Бориса Мозолевського „На могилі Сірка”, почута мною у грудні 1987 року в авторському виконанні, а згодом стала третьою частиною циклу „Дорогою стріли” у однойменній збірці 1991 року. Внуки поставили пам'ятник кошовому отаману, увіchnили Івана Сірка десятигрівнною монетою, а чи позбавилися синдрому безголів'я?

На могилі Івана Сірка

Славетний український полководець і політичний діяч Іван Дмитрович Сірко все життя провів у походах, боронячи рідну землю від турків, татар і ляхів. Він брав участь у 55 битвах і лише одну з них програв... Помер 1680 року і був похований в с. Капулівка поблизу колишньої Чортомлицької Січі, де його 15 разів обирали кошовим отаманом Низового війська Запорозького.

Наприкінці 1960-х років виникла загроза зруйнування могили водами Каховського водосховища, і прах Івана Сірка було поспішно і без належного вшанування перезахоронено в курган доби бронзи по дорозі з Капулівки на Нікополь. Під час перезахоронення череп було вилучено для антропологічного вивчення в майстерню М.М.Герасимова, а на його місце, щоб уникнути непорозумінь з присутнім при цьому місцевим населенням, в домовину крадькома підкладено інший, як подекують – турецький.

Все спочило. Тільки глину
Риють роторні химери.
І тече через долину
Чортомлик попід кар'єри.

У долині за туманом
Коні хрумають травою.
Як вам спиться, отамане,
Із чужою головою?

Чи своя була погана,
Що позичили в сусіда?
Горе, горе, отамане,
Але правди діти ніде –

В запорозькім вольнім краї
Отака вам нині дяка:
– Хто такий Сірко? – питаю.
– Як то хто? Сірко – собака.

Отака вам, отамане,
Від гнилих онуків шана.
Щастя ваше, бусурмани,
Що Сірко уже не встане,

Не зведеться з булавою
На коні своїм буланім,
Бо з чужою головою
У чужому спить кургані!

Та не всі ще, слава Богу,
Люди совість розгубили.
Не стежину, а дорогу
Протоптали до могили.

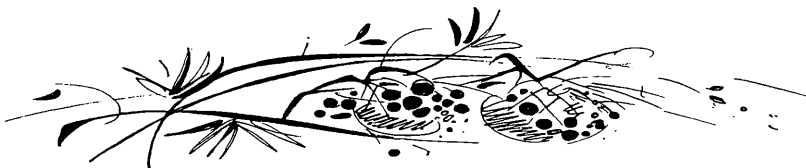
Українці, росіяни,
І поляки, і татари –
Всі підходять, отамане,
Бо в боях братами стали.

А найбільше я радію, –
На душі уроче свято, –
Як від загсу* у неділю
Під'їжджають молодята.

Покладуть до ніг вам квіти,
Ще й поклоняться серцями.
Отамане, будуть діти, –
Не помремо й ми із вами.

Не даремно кров лилася
І на бій ви йшли невпинно,
Коли з попелу звелася
Мати наша – Україна.

Не даремно на сторожі
Біля правди ми недремно.
Сяй і слався, Запорожжя,
Ти було нам – не даремно!

* Бюро записів актів громадського стану.

ЗБЕРЕЖЕМО “НАШЕ ЖИТТЯ”!

Іванна Мартинець

Голові 86-го Відділу СУА ім. Олени Теліги в Ньюарку, Н. Дж. Наталії Змий і Управі Відділу за надання мені звання Почесної голови Відділу, Катерині Воловодюк – голові Округу СУА Н. Дж. і Управі Округу Н. Дж. за Грамоту вдячності, Олі Тритяк за розкішні троянди і альбом світлин із нашої спільної праці, за увагу до мене і тепле прийняття-прощання перед моїм від’їздом до Фльоріди з вдячністю складаю 500 дол. на “Пресовий Фонд” для збереження журналу “Наше Життя”.

Членкам Відділу і цілої Округу СУА, Н. Дж. бажаю міцного здоров’я і багато успіхів та наснаги до дальшої плідної праці для добра СУА, громади і українського народу.

Іванна Мартинець.

Щиро дякуємо нашій щедрій добродійці! Бажаємо щасливого і радісного побуту у соняшній Фльориді!

Екзекутива і Редколегія журналу “Наше Життя”.

* * *

На Загальних зборах 78-го Відділу СУА ім. О. Степанів Управа і членки Відділу вирішили скласти 250 дол. на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”.

Софія Царик, голова Відділу.

Христина Пацлавська, скарбник Відділу.

* * *

З приводу уродин д-р Іванни Ратич, на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя” склали: **100 дол.** – Іванна Ратич, **80-дол.** – Меланія Банах, **по 50 дол.** – Ольга Городецька, Наталія і д-р Іван Головінські, Мері і Філь Гольц; **по 25 дол.** – Марія Слободян, Марія Банах; **20 дол.** – Марія Цісик. **Разом 400 дол.**

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Екзекутива Союзу Українок Америки

Закінчення зі стор. 5.

Програма започаткована на кошти Англії і Франції, які заборгували США. Тепер програма діє за рахунок податків американських громадян (у деяких країнах функціонує винятково за американські гроші, як в Україні, деякі держави беруть у ній активну участь).

ПРОГРАМА ФУЛБРАЙТА В УКРАЇНІ

На сьогодні понад 255 українських учених і журналістів стажувалися у США. Українські спеціалісти можуть самостійно обирати університети Америки для стажування. В Україні діють програми для науковців та діячів культури, аспірантів і викладачів. З 2001 року діє програма фулбрайтівських спеціалістів, за якою українські ВНЗ* можуть запросити американських фахівців для читання лекцій, консультацій, участі в проектах та конференціях. Випускники українських ВНЗ можуть отримати стипендії для здобуття магістерського ступеня в університетах США.

* Вищі навчальні заклади.

Критерії відбору стипендіатів однакові для всіх: добре володіння англійською, висока професійна та загальна ерудиція. Передбачається, що фулбрайтівці в Америці не лише засвоюють нові знання, а й збагатять заокеанських колег власним культурним досвідом. Остаточне рішення щодо надання стипендії приймається Міжнародною Фулбрайтівською радою у Вашингтоні.

У 1999 році українські випускники програми ім. Фулбрайта створили Фулбрайтівське товариство. Його мета – розвиток наукового життя, поглиблення зв’язків між українськими та американськими вченими, впровадження фулбрайтівського досвіду в інтелектуальне життя України. Щороку в різних містах України (Кіровоград, Миколаїв, Харків, Донецьк, Чернівці) відбуваються фулбрайтівські конференції.

*Зберігаємо правочис оригіналу.
“Україна Молода”, № 116.*

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LXIII

SEPTEMBER 2006

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

"I cannot explain the madness that took place on [September 11]. For what we saw with our own eyes is the face of evil. And evil cannot be explained because, as those of you who are steeped in the philosophy of St. Thomas Aquinas know, evil—malum—is nihil. It is nothing. Since God is existence itself—God told Moses, "I am who am"—evil would be non-being. Nothingness. And to confront nothingness is to come face-to-face with unspeakable horror." —Father Franklin McAfee, then pastor of St. Catherine of Sienna Parish in Great Falls, Virginia, at the Cathedral of St. Thomas More in Arlington during the memorial Mass for author and commentator Barbara Olson, who was on board American Airlines Flight 77.

From the Desk of the President

As this month's message from the UNWLA President is being written, several important events are about to take place. The first of these is an Annual Board Meeting of World Federation of Ukrainian Women's Organization, which is scheduled to be held in Kyiv, Ukraine (August 15 through 17). Part of the agenda of this meeting is to make a decision about the location of the next Congress of WFUWO and to determine and define what exactly are the dreams and aspirations of the Federation at this time in the life of the organization. This organization holds consultative status as NGO at the United Nations, and its participants, under the leadership of Nadia Shmigel, are very active. WFUWO's mission is to make Ukrainian women internationally visible, and the organization works hard to accomplish this mission by making governments aware of problems that exist worldwide, particularly in the areas of poverty, education and most of all, trafficking of women and children. This event will be followed by the IV World Forum in Ukraine, which will be held from August 18 to August 21 and the Board Meeting of Ukrainian World Congress. The three events, important cycles in the evolution of Ukraine and Ukrainian diaspora organizations, will culminate with celebration of the 15th anniversary of Ukraine's independence. A General Assembly of the International Council of Women is scheduled to take place from September 5 to September 10. This event will have a special meaning in the history of the Ukraine women's movement. All of these events will be over by the time you will get this issue of the magazine, but further information about each of them will be published in forthcoming issues of *Our Life*.

This year's celebration of Ukraine's Independence evokes many thoughts. Some are joyful; others are directed at Ukraine's long and trouble history. For UNWLA members and for most Ukrainians in the United States and around the world, the election of Viktor Yushchenko as President of Ukraine in the third round of votes conducted during an election often marred by fraud, coercion, and other problems, was a victory for Ukraine and for all freedom-loving people. It showed that the people of Ukraine wanted transparent and democratic elections and an equally transparent and democratic government. During the election process, the Ukrainian diaspora sent thousand of dollars to support the Orange Revolution. The world admired Ukrainians during this time, both for the way they conducted themselves and for their steadfast endurance. Standing firm against freezing cold temperatures and the threat of violence, those assembled on the maidan in Kyiv during those eventful days remained optimistic, calm, and nonviolent, despite all provocation. The Orange Revolution brought a new era to Ukraine.

History tells us that democratic principles are produced by events and codified and enforced by principled people. The Magna Carta, the great charter of English liberties granted by King John under threat of civil war, was passed in 1215. This law was superseded by the British Bill of Rights of 1689, a document which served as the basis for the American Bill of Rights, the first 10 amendments of the U.S. Constitution, which was approved in December 1787 and later served as an example for many other countries. Rus'ka Pravda, Ukraine's Code of Rights, was written by the great Prince Yaroslav in 1031. The laws encoded by Yaroslav endured for many centuries until Ukraine, a military republic under Hetman Bohdan Khmelnytsky, united with the Czarist Russia in 1654. In the treaty of Pereyaslav, democratic privileges were guaranteed for the Ukrainian people. The Czar confirmed these rights and privileges on March 27, 1654, but the terms of the treaty and Czar's confirmation were all too soon violated and Ukraine and her people were virtually enslaved. On January 22, 1918, the Ukrainian Rada (Council) proclaimed democratic principles for a free Ukraine, the chief guardians of which were the members of the Ukrainian Republic's Supreme Court who were appointed by the Parliament. Fifteen years ago Ukraine proclaimed Independence and, once again, the nation's constitution was ratified. Where the nation goes from this point is now in the hands of Ukrainian people and the government, and we wish them well.

In September, our organization, which is also governed by laws and principles, is resuming its work after a summer hiatus. Two events that occurred during the summer are worth noting. At the Ukrainian Consulate, we bid farewell to 16 students who left to pursue summer studies at the Kyiv-Mohyla Academy. On July 27, a reception was organized for members of Congress and their families at the Capitol. The reception was attended by representatives of many ethnic U.S. organizations, and the UNWLA was invited to participate for the first time. The Ukrainian table at this event was organized by the Coalition for a Secure and Democratic Ukraine, along with the Embassy of Ukraine. The following groups were represented: the U.S.-Ukraine Foundation, Ukraine-U.S. Business Council, the Ukrainian American Coordination Council, the Ukrainian Federation of America, the Ukrainian National Women's League of America, and the coalition for a Secure and Democratic Ukraine (the successor of the Jackson-Vanick Graduation Coalition).

The President and Executive Committee of the UNWLA wish to express sincere condolences to the family of Our Life's English-language editor Tamara Stadnychenko, whose mother, Alexandra Stadnychenko, passed away on August 6, 2006. In lieu of flowers, the following have made donations to Our Life Press Fund: Iryna Kurowyckyj \$50, Julia and Olga Jakubowsky \$100, the Regional Council of Upstate New York \$25.

Poisoned Nations: The Aftermath of Chernobyl

by Ulyana Horodyskyj

On April 26, 1986, a devastating accident shook the Ukrainian community of Chernobyl. The night of the explosion, operators were running tests to see how long the generators could run without power from the reactor. They could not turn off the reactor completely, so instead, they greatly reduced the power it produced. Unfortunately, this type of reactor is unstable at low power levels. Any increase in steam production can the boost the energy production in a reactor very quickly, eventually driving the reactor out of control. As the energy

produces more steam, the elevated steam level produces more energy, and as the cycle continues, we have the perfect ingredients for an explosion. Even more unfortunately, the operators had also disabled automatic safety systems that would have interfered with their tests, and it took only about three seconds for the testing process to go wrong.

In the immediate aftermath, the hot reactor core became exposed to air and started to burn. As a result, all of the fuel inside was released as radioactive smoke, which was then carried by the wind to

towns and villages surrounding the plant. The massive release of radiation into the environment was unprecedented in human history. The reactor burned for ten days, and the smoke contained deadly compounds, such as uranium, plutonium, iodine 131, strontium 90, and cesium 137. In Ukraine alone, more than 4,000 people who worked to clean up the site have died of radiation-induced diseases. Of Ukraine's 50 million people, about 3.4 million (among them 1.3 million children) were exposed to radiation.

Nor did the effects stop at the Ukrainian border. The toxic cloud was blown to the north and the west, contaminating thousands of square miles of land not only in Ukraine, but also in Belarus (which was affected by 60% of the fallout), Russia, Poland, Sweden, Germany, and other countries. Higher levels of radiation were measured worldwide. Where this toxic material landed, everything was contaminated: the water, the soil, the plants, the animals, and the people.

Twenty years after the disaster (with the entire power plant finally shut down), the concrete that was poured over the disabled reactor is deteriorating. As this occurs, contaminated substances inside the reactor may soon begin to leak out, exacerbating an already horrific problem.

Statistics tell part of the story. About 20,000 square miles of land in Ukraine, one-tenth of the land in a country smaller than the State of Texas, still remains uninhabitable. About 1,400 square miles of land immediately around the accident site is so contaminated that all the people have been evacuated and their once busy communities are now ghost towns. No cattle or agriculture can survive here. Hundreds of villages, schools, and factories remain abandoned. The area is surrounded by barbed wire fences and is patrolled by guards. It is called "the Zone," and it will be unfit for human habitation for centuries.

As a Ukrainian American growing up in the United States, I heard a lot about the Chernobyl nuclear power plant accident. At the time, the best I could do was read about it and try to understand what had happened, why it had happened, and what the aftermath might be. Since that time, I have discovered that scientific tools, which can be utilized not only to look at the problems qualitatively but also quantitatively, can answer some of these questions. One of these tools is remote sensing

through satellite images, a technology that provides some remarkable insights.

Since the topic of interest here is long-term effects of radioactive contamination of a large area, a comparison of satellite images of the same area taken years apart provides an excellent basis for drawing meaningful conclusions. Images taken of the same location in 1985 and 1989 show a great change in the level of human activity, especially with respect to cultivation of farmland. The difference is striking.

The Chernobyl reactor complex is at the northwest end of an 11.5-kilometer long cooling pond. Right next to the power plant is the city Pripyat where 48,000 people once lived. Today, Pripyat is a ghost town. It was evacuated in 1986; three years later, nature began to reclaim the land. Satellite imaging shows that this region diminished in "brightness" from 1985 to 1989 and the "bright" urban signature on the satellite images decreased significantly. To translate this into layman's terms, white patches on these images indicate highly reflective bare ground; a collage of bright red indicates growing crops. Images from 1989 reveal many fewer cultivated areas than images from 1985. These areas have reverted back to the wild, and what was once a mosaic of white and red has turned a brownish-green shade. There are few white areas left because open ground, usually indicating human changes to the environment by cutting back vegetation, is now covered by weeds. The one exception is the white crescent northwest of the cooling pond: a series of levees, dams, and other structures built to prevent contaminated runoff water from entering the rivers and poisoning other cities' water supplies. Kyiv, Ukraine's capital, lies just downstream. In close-ups of the region to the west of the power plant, the changes are especially noticeable. Here, town and farmland have clearly been taken over by nature.

To assess this change quantitatively, a normalized vegetation index (NDVI) was performed to gauge the changing level of agricultural activity. Overall, the NDVI showed a 10 to 30 percent decline in agriculture from 1985 to 1989. While agriculture declined significantly as villages were abandoned, nature has slowly been taking back the land. Plant life in the area is still toxic, but even though mutation levels are high, plant and animal populations are increasing. What humans have

abandoned, wildlife has begun to use as habitats. Life goes on. Nature, it seems, is healing itself.

Chornobyl was not just another natural disaster. It happened only because of human error. Not only was the design of the power plant flawed, but the operators made several critical mistakes. This combination produced a new kind of global environmental event that killed hundreds of people quickly. Thousands later died of various cancers, and thousands more will likely be killed by the lingering effects of widespread radioactive contamination of air, land, and water. This manmade disaster has produced thousands of refugees and taken vast areas of land out of productive use. Life goes on in the Zone, but it is not human life.

And while nature attempts to heal itself, the future remains tainted by a terrible past. A Landsat image taken on July 26, 1992 (available from USGS), provides an interesting analysis of cesium contamination, showing zones of land contaminated with cesium-137, a radioactive isotope with a half-life of 30 years. The image shows that even though the immediate effects of radiation have dissipated as the short-lived isotopes have decayed into safer compounds, the long-lived isotopes have settled deep into the soil. They will continue to poison the plants, which are rooted in contaminated soil, for decades. Animals that eat these plants will also be exposed. Any rainwater that soaks through the soil will carry radioactivity to springs and rivers many miles away. Fish will absorb radioactive particles and any animals or people who then eat these fish will also be exposed. Another danger is posed by the vegetation that has died because of radiation. As trees and shrubs dry out, they present a fire hazard. If they burn, they emit radioactive smoke into the atmosphere.

Remote sensing tools that reveal environmental changes also reveal what some governments attempted to conceal. Perhaps, these tools and what they reveal can also provide a valuable lesson. As healing occurs in the affected areas, many generations from now, people will learn how to manage nuclear energy safely. Until then, every precaution must be taken to prevent another, similar disaster whose consequences may be even more severe.

Works Consulted

- Chornobyl, Ukraine: 1986, 1992. <http://www.edcwww.cr.usgs.gov/earthshots/slow/Chornobyl>.
- Chornobyl, Ukraine. <http://www.Cochems.com/chornobyl/ERDAS>. Imagine tour guides.
- Global Land Use Facility, University of Maryland. <http://glcf.uniaccs.umd.edu/index.shtml>.
- Greenwald, John. "Deadly Meltdown." *Time*, May 12, 1986.
- Olshaniwsky, Bozhena. "Chornobyl's realities are forgotten." *The Ukrainian Weekly*, March 17, 1996.
- RBMK Reactor. <http://www.globalsecurity.org/wmd/world/russia/images/rbmk-design.gif>.
- Shcherbak, Yuri M. "Ten Years of the Chernobyl Era." *Scientific American*, April 1996.
- Wines, Michael. "Workers bid ill-fated Chernobyl a bitter farewell." *The New York Times*, December 15, 2000.

Editor's Note. The article was forwarded to *Our Life* by Iwanna Szkarupa, who is president of the Ohio Regional Council. For additional information about the author of the article, Ulyana Horodyskyj, see "Sailing to Success," which was published in the February 2004 issue of *Our Life* (written in Ukrainian by Ms. Szkarupa and translated into English by Ulana Hlynsky, UNWLA Liaison for Branches at Large).

We would like to thank our authors for the wonderful articles that they contribute to *Our Life*. We also appreciate comments from our readers and hope that you write and share your opinions about the materials that we publish. Please forward your articles or letters to English language editor Tamara Stadnychenko c/o UNWLA headquarters. **We ask that all contributors include a telephone number to allow us to acknowledge submissions and verify information.**

STEM CELLS: NEW ERA MEDICINE

by Ihor Magun, M.D., F.A.C.P.

The dawn of a new branch of medicine, regenerative medicine, has been a dream come true for many research scientists and medical practitioners who have recognized the enormous benefits of using living, viable organ replacements as curative, healing measures that were once unimaginable. As with any new medical development, stem cell research has created political and religious controversy. Notwithstanding the arguments, stem cell research, like other medical revolutions that have been fiercely debated over the centuries, has the potential of saving millions of lives. This article provides some details about its potential and attempts to clear up some frequently misunderstood aspects of the research and its implications.

There are two types of stem cells: embryonic stem cells and adult stem cells. Embryonic stem cells are extracted from embryos created for routine fertility treatments. (The excess embryos would normally be discarded.) This extraction destroys the early embryo—an act considered by many to be the destruction of a human life. Hence, the controversy. Five days after extraction, a group of cells are formed, a mass of stem cells that can become any of 220 tissue types. Many weeks later, the original stem cells number in the millions. They are healthy cells capable of indefinite reproduction without becoming specialized cells (like nerve cells or a heart cells). These nonspecialized cells are what is known as an embryonic stem cell line, and the cells for this line are relatively easy to harvest. The greatest challenge lies in how to direct individual cells to become skin, bone, eye or liver. The natural human cell-generating process involves a complex combination of chemical and genetic signals. Artificially directing a cell to produce a "body part" is somewhat different, and research on how this can be accomplished is in its infancy. Such

research, moreover, is highly dependent on financial and legislative support.

Adult stem cells are found in all humans. They are found in various organs—blood, brain, bone marrow, cornea, retina, skin, fat, skeletal tissue, dental pulp, and intestines. Stem cells harvested from a newborn's cord blood are considered adult stem cells (only because they are not harvested from an embryo). Cord blood is the remaining blood from a baby's umbilical cord and placenta after birth. The difference between embryonic stem cells and adult stem cells lies not only the method of harvesting, but also in the fact that adult stem cells can become only the same types of cell as those they originated from. Large numbers of cells are needed for therapeutic benefit; these cells are more difficult to culture and, at the present time, newborn's cord blood can produce only blood cells. Facilities for those who choose to "freeze" their children's cord blood at birth already exist, and this has helped the very children from whom the blood was obtained. The preservation process is very expensive, however, and to date has helped only a small number of individuals.

We are far from knowing all the answers, consequences, and possible miracles that can result from using stem cells. There is also no way to predict whether the future hold the promise of potential answers to curing now incurable diseases or whether we risk creating new diseases. This certainly is something to ponder, but mere speculation will not provide the answers. These can be found only through diligent, accurate, and scrupulous scientific research by dedicated individuals whose "science" is conducted meticulously while adhering to the physician's ethical code of "Do no harm."

My A-ha Moment or What I Learned From the Marines

by Marta Zielyk

*Marta N. Zielyk holds the post of Senior Diplomatic Interpreter in the U.S. State Department.
All thoughts expressed in this article are her own and do not reflect the views of the U.S. government.*

One of my favorite features in Oprah Winfrey's *O Magazine* is a column simply entitled "A-ha." Every month a celebrity or movie star or writer talks about a moment in her life when she was struck by a thought, which was so jolting and insightful that it forever changed how she perceives her life. My own "A-ha moment" came during a hike in ankle-deep mud, through the Amazon rainforest with a group of large, burly, mean looking Marines. It wasn't an earth shattering insight, along the lines of how to cure cancer or settle the Mid-East crisis. Instead, it was the actualization of an idea, which I had heard many times throughout my life. It took that rainforest hike to make me understand the idea in a very personal way.

Let me start from the beginning. Recently, the State Department gave me a unique opportunity to take a year off from my regular duties as Diplomatic Interpreter and head back to school, specifically to the National Defense University (NDU). NDU is the premier center for joint professional military education, and is under the direction of the Chairman of the Joint Chiefs of Staff. It houses the War College, the Industrial College of the Armed Forces as well as several other smaller institutes and educational centers and is located on Fort McNair in Washington, D.C. Its mission is to prepare military and civilian leaders from the United States and other countries to address national and international security challenges. After fulfilling the requirements of the one-year program, I would attain a master's degree in national resource strategy, which—as was explained to me on the first day of school—means that I would learn how to harness our nation's diplomatic, military, economic, and industrial power to ensure the fulfillment of our national security strategy.

My classmates at NDU were 250 military officers: men and women, holding the rank of

Lieutenant Colonel or Colonel from all the military services, about 50 civilians from the State Department, the CIA, the U.S. Secret Service, and another 50 military officers from all over the world, including a Lt. Colonel from the Ukrainian Air Force. The main focus of the year was to teach the military officers, who were all very quickly moving up the promotion ladder in their respective services, to work at the highest levels of the U.S. government. We, the civilians and international students, were there to provide the military students with a point of view different from that which they had experienced during their careers in the armed forces. After all, if in a future conflict, they would have to work in the National Security Council or be members of multilateral, multinational crisis response teams, their year at the National Defense University would have prepared them to cooperate with diplomats, intelligence officers, defense contractors, our friends and allies around the world, etc.

To say that I enjoyed my year at NDU would be a huge understatement. I loved it. After 20 years of being in the workforce I was ready for a sabbatical. It was wonderful to step away from the small and insular world of Ukrainian politics and focus on the big, broad picture of the United States and to place it in a historical and strategic context. I loved discussing America's responsibility as the world's only superpower; I loved writing essays on whether the environment is a critical national security resource; I loved reading what the greatest military strategist in history, the Chinese general Sun Tzu, wrote in 500 BC about how to outwit one's enemy.

And yet, the lessons I learned from my year at NDU went so much deeper than the complexities of the military procurement process or the art of war. What I came away with were lessons on how to live and interact with the world around me. People,

it turns out, are a much more important resource, than books can ever be. I think I benefited just as much from the discussions, chats, and yes, the heated arguments with my classmates, than from all the essays or articles I read that year. I learned that I don't have to know all the answers; I just have to know where to find them. I discovered that learning new things is so much more enjoyable now than it was when I was younger and feeling the pressures of attaining that first bachelors or masters' degree. I reveled in the simple joy of making new friends, which seems so much harder to do when we are older and more set in our ways and outlook. I realized that striving for perfection is vastly overrated and that sometimes "good enough" is a perfectly worthy pursuit. And I ended that year convinced that the U.S. military has some of the most dedicated and professional people I have ever met in my life.

Which brings me back to the Marines and that hike in the Amazon. As part of the second semester curriculum, all the students had a chance to travel abroad. I chose to travel with a group going to Ecuador and Brazil to study how those two countries were dealing with their massive environmental issues, which are directly linked to their domestic and international policies. One of the highlights of the trip was a trek through the Amazon rainforest 900 miles inland from the Atlantic Ocean in northwestern Brazil. Our group of 30, including several Marine officers, set out in the morning with a guide to study the flora and fauna of the rainforest. As we walked on the muddy rainforest floor, overgrown with thick foliage, breathing in the humid air, we listened to the guide talk about how the Brazilian government hoped to take advantage of this precious natural resource to benefit the population. Our goal was to absorb the exotic atmosphere of the rainforest and study the distinctive beauty of its multilevel tropical environment. Well, the Marines seemed unable to view this hike as anything other than a race to the finish line. They stormed past all of us slow moving civilians, their

sturdy hiking boots sending up small splatters of mud as they marched past us, resolutely heading towards the opening of light in the rainforest canopy, which signaled our base camp. At that pace, they simply could not have glimpsed the prized Urania butterfly, its iridescent wings reflected in the brilliant green pools of still water. Nor could they have really listened in wonder to the scarlet macaw's piercing cry. Yes, they did indeed sprint from start to finish in record time . . . but that wasn't the point of the hike.

It was at that moment that I really, truly, deeply understood what "they" mean when "they" say: "You've got to stop and smell the roses" or "Life's a journey, not a destination," or (my personal favorite from—of all places—a United Airlines advertisement) "As you climb the corporate ladder, it's ok to admire the view." It occurred to me then that I had been like those Marines, rushing through life in order to reach a goal, not always clear on what the goal was and missing things along the way. Since achieving my first master's degree at age 21, I had rushed at breakneck speed from one job to another, from the Voice of America to Radio Liberty to the State Department, from New York to Washington to Munich, back to Washington, with barely a pause to assess if I was heading in the right direction.

My year at NDU allowed me to take a break from my career, to slow down and just reflect on what I had acquired during the last 20 years of my life: the knowledge, the experience, the relationships, the baggage—emotional and physical—the "stuff" of life. It was during my NDU year and in the months afterwards that I began to reassess what "stuff" I wanted to keep and what "stuff" had become a burden and needed to be dumped from my life. In the end, I think I will reach the conclusion that I was indeed heading in the right direction; but slowing down the pace, whether in the Amazon rainforest or on the road that one has chosen in life, is not a bad idea.

Ethnic Women's Organizations: History, Rationale, and Change

An article entitled "Women in the Better World, written by Helen S. Prociuk of the World Federation of Ukrainian Women's Organization, was published in the September 1968 issue of Our Life. The following excerpts from this article provide some universal and timeless insights on the nature of ethnic women's organizations, their reason for existing, and the challenges they face.

Creating and maintaining women's organizations in a foreign land was by no means an easy task. While ethnic communities did not openly oppose their existence, questions were repeatedly raised as to the wisdom of creating a separate organization for women; it was felt that women and men should join forces and work together. This feeling prevailed primarily in small communities that feared a fragmentation or duplication of work. In some areas, where community organizers were successful in preventing the establishment of women's organizations, women joined [existing] community groups . . . contenting themselves with lesser tasks, leaving responsibilities and leadership to men. Language barriers and the opinion of indigenous women's organizations that immigrant women should join THEIR groups sometimes prevented close cooperation and exchange of ideas.

However, in spite of these and other obstacles (or perhaps because of them), a number of ethnic organizations survived and grew . . . because of able leadership, relevant goals, and interesting programs that responded to women's needs. Women's organizations devoted themselves to community work, often filling gaps and taking up tasks no one else wanted to take. Ethnic women's organizations did not specialize; they attracted and recruited women from all walks of life who felt at home within these organizations, protected from the outside world so new and different from the one they were familiar with.

As time went by, the new world began to penetrate ethnic communities and their organizations. Ethnic women were invited to participate in exhibitions, folk art and cooking contests, or costume displays. Although cooperation was quite

friendly, contacts were often limited to these occasions; interest on both sides ceased after an event ended. Tired of such somewhat superficial participation, ethnic women's groups began to look for more meaningful contacts . . . a step toward involvement in the overall women's movement was [joining] local National Councils of Women . . . primarily in Canada, Australia, and the United States.

A far more important and significant break from isolation has occurred through their own membership, especially with younger women, born or brought up and educated in the new countries. These new members bring new trends and new interests. Deeply attached to the culture and tradition of their homelands, they no longer have the same strong ties to these homelands as the older members of the organization. They often no longer speak the language, most of them work, and it is hard to find among them a traditional "club woman" whose life and interests are centered around and are devoted exclusively to a woman's organization.

The new woman does not refuse to work for her community welfare; however, she is also asking what this community can do for her, how it can contribute to her welfare. She may focus on a better education for herself, better jobs, taking up and discharging more responsibilities as a citizen. This points out the need to reevaluate and broaden old goals and programs. The welfare of women, their personal development . . . should be a common goal of all women's organizations. This focus on woman herself and her needs should not be considered a deterrent to community work or viewed as selfish. A better enlightened woman means a better community and, ultimately, a better world.

Голова СУА Ірина КУРОВИЦЬКА

Шановні!

Надіюся, що всі повернулися з гарного відпочинку, повні енергії і з новими ідеями до праці в нашій організації. Напевно, під час різних зустрічей ви, шановні, мали нагоду зорганізувати кілька нових членок свого відділу.

Під час літа, а саме 25 липня, відбулося прийняття з нагоди від'їзду першої групи української молоді за програмою громадського проекту “Навчання українських дітей Америки в Україні” у Києво-Могилянської академії. Ми зустрілися із 16 молодими студентами середньої школи в Консульстві у Нью-Йорку. Це була гарна подія, молодь раділа, що для них створено таку чудову програму, яка дасть змогу запізнати краще Україну та її історію. Нас гарно гостив консул Андрій Олефіров. Голова СУА мала нагоду привітати присутніх, а молоді побажати багато гарних переживань та щасливого повернення додів.

Наступна імпреза, в якій СУА брав участь, відбулася у Вашингтоні, столиці США. В Капітолю відбулося прийняття для конгресменів і сенаторів та їхніх родин. Це був 15-й з черги такий прийом – для СУА це перший.

Організаторами українського стола була Коаліція для безпеки та демократизації України й Посольство України. Коаліція працювала, щоб усунути поправку Джексона Веніка. Організації, які брали участь у прийнятті та підготовці стола з Коаліції були США – Україна Фундація, Україна і США Бізнесова Рада, Українська Американська Координаційна Рада, Українська Федерація Америки і Союз Українок Америки.

Запрошення було до конгресменів від співголів Коаліції Стівена Пфайфера і Вілліама Грін Міллера. Брало участь у цьому прийнятті та гостили конгресменів, крім української групи: Італія, Ірландія, Китай, Німеччина, Румунія, Греція, Росія та інші неурядові організації і підприємства США.

Всі страви було смачно й гарно приготовано, а українські дівчатка в гарних полтавських строях гостили конгресменів.

Коли Ви одержите це число журналу, то наступні імпрези вже відбудуться, однак вважаю за потрібне Вас про них повідомити. Від 15-17 серпня Світова Федерація Українських Жіночих Організацій відбуде свої річні наради, на яких буде вибрано місце Конгресу СФУЖО та пляни на майбутнє. СФУЖО має своїх репрезентанток в ООН, які діють дуже інтенсивно та послідовно для добра народу по цілому світі, особливо в Україні. Надії Шмігель, головній репрезентантці, належаться гратуляції за її працю. Від 18-20 відбудеться IV Форум Українців та Річні наради СКУ. Цей цикл занять кінчатиметься урочистими святкуваннями 15 Річниці Незалежності України.

Кожний святкуватиме цю дату по-своєму, одні з великим жалем, особливо ті, які підтримували Помаранчеву революцію, а інші радітимуть.

Для діяспори, яка допомагала так багато потребуючим на Майдані, для світу, який подивляв цей подвиг народу, а після виборів – в прозорий і демократичний спосіб – Президента України, ми всі раділи. Його світ вітав із відкритими обіймами. Сьогодні 15-а річниця незалежності України для багатьох буде сумною датою. Як можна пояснити все це нашим дітям другого і третього покоління, народжених в Америці, які їхали за свої гроші в Україну, помагати Україні?! Лише з перспективи часу побачимо плоди цієї ситуації.

Чи це буде ще один Переяслав?

ДІЯЛЬНІСТЬ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ СУА

ОКРУГА ПІВНІЧНОГО НЬЮ-ЙОРКУ

ХРОНІКА за 2005 р.

Округа Північного Нью-Йорку має 6 Відділів, в яких працюють 144 членки.

Округний з'їзд відбувся 2 квітня 2006 р. у Рочестері, на якому переобрали Округну Управу. Головою Округу вибрали Марту Стасюк.

Округа відбула 6 засідань, темою яких була підготовка до 50-ліття Округу, яку відзначили 9 жовтня 2005 р. в Рочестері з присутністю голови СУА Іриною Куровицькою з чоловіком, священиками, союзницями з Баффало і Рочестеру та гостями.

Округа склала 500 дол. для облаштування канцелярії СУА.

Голова Округу брала участь у загальних зборах 49 і 97 Відділів. На загальних зборах 46, 47 і 120 Відділи Округу представляли членки Округної Управи.

Відділи 46-й (Рочестер) має 17 членок, голова Параня Смит; 47-й Відділ (Рочестер) має 43 членки, голова Марія Лилак; 49-й Відділ (Баффало) має 27 членок, голова Уляна Лоза; 68-й Відділ (Сиракюзи) має 10 членок, голова Діди Бутенко; 97-й Відділ має 33 членки, голова Надя Бергенсток; Марійка Пашковська, Наталка Сантарсієро; 120-й Відділ (Рочестер) має 11 членок, голова Ірена Грассманн.

Марта Стасюк, голова Округної Управи.

46-й Відділ СУА ім. Олени Теліги

14 лютого Параня Смит прочитала лист від конгресменки Луїз Слотер, в якому вона вітає Президента України Віктора Ющенка та заявляє, що Конгрес Америки готовий співпрацювати з Урядом України.

14 березня ми запросили на сходи 7 молодих жінок, Наталя Шульга показувала виконання витинанок, вечір був дуже успішний.

11 квітня на прохання Ірини Руснак Галя Малаховська і Стефа Стенфілд зголосилися допомагати у праці над мозаїкою у церкві св. Йосафата. Ірина Ольшанська вже допомагає довший час.

9 травня обговорювали влаштування 50-ліття Округу.

13 червня Таня Баб'юк і Параня Смит розказували про XXII Конвенцію СУА в Олбані, Н.Й. Вони були вдячні, що мали можливість бути присутніми на нарадах. Членки запланували прогульку до Торонта під час українського фестивалю (на жаль цей плян не здійснився).

12 вересня узгоднювали програму 50-ліття Округу, радилися як краще висилати книжки в Україну.

10 жовтня обговорювали Резолюції Конвенції, які прочитали у червневому числі журналу, вирішили і надалі працювати за Статутом СУА.

14 листопада Параня Смит роздала листки картотеки і заяву вступу новим членкам.

12 грудня на сходах вітали маестра Володимира Джурина, який повернувся з України і розказував про свої враження з побаченого.

Параня Смит, голова 46-го Відділу СУА.

47-й Відділ СУА

Відділ має 43 членки. Відійшли у вічність 2 членки, записалася до Відділу одна. Головою була Марія Лилак, скарбником і пресовою референткою Аріядна Бах.

Відділ відбув 7 ширших сходин та загальні збори з вибором нової Управи (31 січня ц. р.). Головою зборів була Т. Шутер, секретарювала Л. Захарків. Упродовж 2005 року ми заслухали такі доповіді та реферати:

Березень – І. Руснак розказала про Прем'єр-міністра України Юлію Тимошенко.

Квітень – Т. Шутер прочитала реферат про Тараса Шевченка, Л. Домбчевська – про Едінгу (онуку Ярослава Мудрого), одружену з французьким королем Генріхом. Н. Білозір розказала про поїздку до Стенфорду на День українських католицьких жінок. М. Костів прочитала листа від конгресменки Л. Слотер.

Травень – Т. Шутер прочитала оповідання, Л. Захарків продеклямувала вірш О. Лиховид.

Червень – І. Руснак звітувала про XVII Конвенцію СУА в Олбані, розказувала про відвідування Українського Музею в Нью-Йорку та

про виставку О. Архіпенка.

Вересень – після приїзду з України І. Руснак розказала про святкування Дня Незалежності.

Листопад – Л. Захарків прочитала статтю Ігора Лешка “Листопадовий зрив” в контексті сучасності”. Школі українознавства ми передали вишиваний тризуб від Л. Білозір.

Жовтень – святкували 50-ліття Округи в Рочестері.

У 2005 р. ми зібрали такі пожертви: на Фонд Репрезентації США з нагоди 80-ліття США – 500 дол.; на відновлення домівки США – 100 дол.; на допомогу “Бабусям” – 410 дол.; на допомогу Насті Овчар – 290 дол.; на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя” – 270 дол.; на Стипендійну акцію США у пам’ять Анни Чорнобиль – 6,040 дол.; у пам’ять Ю. Шутер – 395 дол. (збірку провів син Т. Шутер); вкладка до У.М. в Нью-Йорку – 60 дол.

47-й Відділ та 7 членок отримали Грамоти вдячності під час XXVII Конвенції США та від Округи Північного Нью-Йорку під час святкування 50-ліття США.

Дві членки Відділу передплачують журнал “Наше Життя”, який посилають в Україну.

Аріядна Бах, пресова референтка Відділу.

49-й Відділ США ім Ольги Басараб

49-й Відділ має 27 членок. Відбули 6 ширших сходин з пересічною присутністю 12-15 членок.

Під час сходин читаємо і обговорюємо обіжники Головної Управи США, відзначаємо важливі історичні події, про що дбає імпрезова референтка Відділу Ліда Стасюк, читаємо цікаві статті з журналів “Наше Життя”, “Українка в світі”, “Патріярхат”, газети “Свобода”, святкуємо дні народження наших членок з перекусом, яку приготують господарські референтки М. Дранка, Е. Ковтало, В. Осташук, особливо відзначаємо дні народження членок, які прожили 90 і більше років. Святкували день народження Домки Завадівської, якій виповнилося 98 років.

Дві членки Відділу брали участь у засіданнях Округної Управи Північного Нью-Йорку (Уляна Лоза – голова Відділу, Ліда Стасюк – вільна членка Округної Управи).

29 січня взяли участь у похоронних відправах нашої членки Олени Хомин. 295 дол. зібраних у її світлу пам’ять, призначили для допомоги “Бабусям”.

У лютому відзначили 81 річницю героїчної смерті нашої патронки Ольги Басараб і вшанували членок нашого Відділу, які відійшли у вічність Літургією та відповідною програмою.

З нагоди посвячення нового будинку Українського Музею в Нью-Йорку склали 100 дол. на потреби Музею.

На Стипендійну акцію США референтка стипендій Відділу Оксана Салдит зібрала 3,485 дол.

10 березня відбули Загальні збори. Представницею Округної Управи США була її голова Марта Стасюк. 17 березня делегатки Відділу А. Заньків, М. Маланяк і У. Лоза взяли участь у 100-й річній Конвенції Баффалівської Федерації Жіночих Клубів.

У квітні на допомогу “Бабусям” вислали 145 дол., зібраних у пам’ять Стефанії Якимів, матері нашої членки А. Мельник, і 100 дол. на “Молоко і булочку наймолодшим школярам України”, для Насті Овчар склали 158.50 дол.

У XXVII Конвенції США делегаткою Відділу була М. Маланяк, про Відділ помістили допис і світліну у Конвенційній книжці.

У червні до Головної Управи США вислали співчуття з приводу передчасної смерті Варки Бачинської та у її пам’ять 100 дол. для допомоги сиротам в Україні.

У липні наша довголітня членка, Почесна членка Округної Управи Ярослава Борачок виїхала до Медісон Віконсин.

25 вересня членки Відділу взяли участь у ювілейних святкуваннях Українського Американського Товариства “Січ” і Жіночої громади.

9 жовтня представниці Відділу Е. Ковтало, У. Лоза, М. Маланяк, А. Поліщук, О. Салдит, Л. Стасюк і А. Заньків були присутні на ювілейних святкуваннях 50-ліття існування Округної Управи Північного Нью-Йорку. Грамоти вдячності за працю для США отримав 49-й Відділ США, членки Е. Ковтало, А. Заньків, М. Дранка, В. Осташук. Грамоту Почесного членства Округної Управи отримала Уляна Лоза. Відділ вислав привіт і пожертву 50 дол. до Ювілейного комітету.

14 жовтня склали 200 дол. на переобладнання канцелярії США.

У листопаді склали на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя” 150 дол. зібраних у світлу пам’ять Євгена М. Занькова (швагра нашої членки А. Заньків).

11 грудня провели продаж печива і полуденків, а прибуток призначили на потреби Відділу.

Уляна Лоза, голова Відділу.

68-й Відділ ім. Олени Лотоцької

Загальні збори Відділу відбулися 22 жовтня. До Управи Відділу вибрані: Діді Бутенко – голова Відділу, Юлія Сидорович – заступниця голови, Надя Шаран – протоколярна секретарка, Ньюта Форкгаммер – скарбник, Надя Андрус – мистецько-музейна референтка, Надя Шаран і Ніна Возняк – Контрольна комісія.

Від січня до жовтня Відділ не проводив ширших сходин і був неактивний.

У листопаді вислали 120 дол. до Інституту у Бразилії. Відділ мав мету спонзорувати сиротинець в Україні, але чекали на інформації та дозвіл від Головної Управи СУА, тим часом отримали адресу від голови Округи Марти Стасюк та вислали пакунки в Україну до міста Миколаєва (до Раїси Шпак).

У XXVII Конвенції СУА взяли участь дві членки Відділу. Вирішили відбувати щомісячні сходини у залі “Гарвард брэнч”.

У грудні вирішили влаштувати базар у листопаді 2006 р., щоб придбати гроші для пакунків в Україну і до Бразилії. Членки з ентузіазмом взялися за цю справу.

Діді Бутенко, голова Відділу.

97-Відділ ім. Марусі Бек

Загальні збори Відділу відбулися 25 січня ц. р. Відділ має 33 членки, головою Відділу була Христина Коновка. За рік відбулося 6 місячних сходин.

Квітень – поминальною літургією у церкві св. Івана Хрестителя членки Відділу вшанували пам’ять своєї патронки д-ра Марусі Бек.

Травень – голова Округи Марта Стасюк, голова Відділу Христина Коновка та членка Відділу Марійка Пашковська були делегатками на

XXVII Конвенції СУА. На Конвенції членка нашого Відділу голова Округи Марта Стасюк отримала Почесне членство СУА, а Відділ дістав Грамоту вдячності від Стипендійної акції СУА за вірцеву працю у цій ділянці. Членка Відділу Діана Дергак, яка під цю пору вчиться в Україні отримувала стипендію від Стипендійної акції СУА. Влаштували “Дружній день”, з метою оглянути архітектуру м. Баффало.

Відділ провів збірку для Насті Овчар і склав 1,485 дол., 100 дол. призначили для облаштування канцелярії СУА.

Червень – членки Відділу влаштували пікнік у домі Н. Сантарсієро, де всі гарно забавлялися.

Жовтень – Округа святкувала 50-ліття заснування і членки нашого Відділу брали у цьому участь. Під час святкування голова Відділу Х. Коновка отримала Грамоту вдячності від Окружної Управи.

Листопад – Відділ організував “Вечір вина”, прибуток з чого призначили для допомоги Україні.

Грудень – відбулася різдвяна зустріч членства. Членки Відділу допомагали у книжковому магазині, щоб заробити гроші для праці Відділу.

Упродовж року референтка Суспільної опіки Ірина Бурда вислала пакунки з дитячим одягом до сиротинця у м. Миколаєві, в Україні.

Люба Процик, протоколярна секретарка.

120-й Відділ ім Ірини Сенік

Відділ заснований 1982 р., має 11 членок. Під час 2005 р. відбув 4 ширші сходини та 2 засідання Управи Відділу. Пересічна присутність 6 членок.

Упродовж року членки Відділу влаштовують передріздвяну і великодну “толоки”, щоб придбати гроші для праці Відділу. Відділ допомагає “Світличці”, вчителька Нікол Рідел. (Інформації з річного звіту).

Марта Стасюк, голова Окружної Управи.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

71-й ВІДДІЛ СУА, Джерзі Ситі, Н. Дж.

Загальні збори Відділу відбулися 4 червня ц. р.

Управу вибрали у такому складі: голова Відділу – Анастасія Сибі, заступниця голови – Іванна Пилипчак, секретарка – Галина Гаври-

люк, скарбник – Стефанія Мацях.

Референтки: організаційна – Христина Кахнич, суспільної опіки – Тамара Сибі і Стефанія Білоус, господарська – Ніна Ковбаснюк.

Контрольна комісія: Іванна Пилипчак – голова, Христина Кахнич, Ольга Доманська – членки.

Галина Гаврилюк.

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД СУА В НЬЮ-ЙОРКУ

2 квітня відбувся Окружний з'їзд відділів Союзу Українок Америки Округу Нью-Йорк, до якої входять 14 відділів СУА Екзекутиву Головної Управи СУА на з'їзді репрезентувала голова СУА Ірина Куровицька.

У детальних обширних звітах була відображена плідна праця кожної членки Окружної Управи та голови Округу Надії Савчук. У дискусії над звітами делегатки з'їзду відзначали добросовісну працю всіх членок Окружної Управи та референток. Відзначено пошвавлення в діяльності 113-го Відділу СУА завдяки нововибраній голові Відділу Ірені Стецьків. Добре організувала працю 1-го Відділу молода енергійна голова Відділу Ольга Дейнека. Гарний почин проявили деякі старші членки цього Відділу, які подали заяви від своїх дочок з бажанням стати вільними членками СУА. Багато корисних справ на рахунку 83-го Відділу СУА (нововибрана голова Лідія Андрусишин) та 119-го Відділу СУА (голова Іванна Ганкевич).

З великою увагою союзнянки слухали виступ голови СУА. Ірина Куровицька від імени Екзекутиву Головної Управи СУА і від себе особисто привітала делегаток і гостей З'їзду та побажала корисних і ділових нарад. У першу чергу голова СУА подякувала голові Окружної Управи Н. Савчук, яка, незважаючи на важкі родинні обставини, своєю чемністю та делікатністю в підході до різних справ вміло провадила працею Відділів Округу, а Окружна Управа під її керівництвом працювала дружньо і завзято. Голова СУА подякувала членкам Окружної Управи. І. Куровицька підкреслила, що загальні збори Округу – це мала конвенція, яка не повинна зводитись лише до звітів і виборів нової Управи. На таких форумах повинен відбуватися обмін думками, треба знаходити нові шляхи та методи праці, заохочувати жінок до вступу до організації. Кожна з нас повинна бути гордою, що належить до жіночої організації Америки з 80-літнім досвідом багатьох славних починів, про які знають українці всього світу.

Особливу увагу голова СУА звернула на фінансовий стан журналу “Наше Життя”. На засіданні Екзекутиву було вирішено поміщувати платні оголошення в журналі, щоб вийти зі скрутного становища. “Найважливішим нашим завданням є залучення нових членок організації”

– підкреслила Ірина Куровицька і висловила надію, що нововибрана Окружна Управа буде працювати у цьому напрямі.

На з'їзді відбулося нагородження Почесними грамотами деяких членок Окружної Управи за багаторічну сумлінну працю. Нагороди отримали: голова Контрольної комісії Стефанія Косович, скарбник Рома Шуган, хорунжа Лідія Закревська, організаційна референтка Леся Крумшин, господарська референтка Василина Дмитрик.

До складу Окружної Управи вибрані: Надія Савчук (83-й Відділ) – голова, Анна Саф'ян (83-й Відділ) – заступниця голови, Маріяна Задоянна (1-й Відділ) – протоколярна секретарка, Богдана Слиж (83-й Відділ) – кореспонденційна секретарка, Ярослава Черловська (127-й Відділ) – скарбник.

Референтки: організаційна – Леся Барабаш (1-й Відділ), культосвітня – Світлана Махно (127-й Відділ), виховна – Лідія Андрусишин (83-й Відділ), пресова – Лідія Баб'юк (64-й Відділ), суспільної опіки – Наталія Дума (83-й Відділ), музейна – Стефанія Семущак (1-й Відділ), стипендійна – Уляна Ганущак (83-й Відділ), господарська – Лідія Андрусишин (83-й Відділ), при допомозі Василяни Дмитрик (64-й Відділ) і Богдани Савченко (127-й Відділ), хорунжа – Оксана Макарук (1-й Відділ).

Контрольна комісія: Стефанія Косович (83-й Відділ) – голова, Рома Шуган (83-й Відділ) – заступниця і Лідія Закревська (83-й Відділ) – членка.

Плідно працювала на З'їзді комісія ухвал, яку очолювала Леся Гой. Члени комісії брали за основу резолюції XXVII Конвенції СУА. У результаті З'їзд прийняв важливі актуальні резолюції, якими повинні керуватися союзнянки у дальшій праці. Найважливіше завдання – це приєднання членства до нашої організації.

Уміло провадила З'їздом Марійка Томоруг, яка на закінчення привітала Надію Савчук та всіх членів нововибраної Окружної Управи та побажала творчої наснаги і успіхів у важкій але благородній праці для блага Союзу Українок Америки та всього українського народу.

Лідія Баб'юк, пресова референтка Округу.

*Союзанки 17-го Відділу СУА ім. О. Теліги у Маямі, Фл.
1-й ряд, ліворуч: Марія Венгльовська, Люсія Візник, Ірина Ракуш.*

ВШАНУВАЛИ ПІОНЕРКУ ГРОМАДСЬКОГО ЖИТТЯ У МАЯМІ, ФЛ.

4 червня ц. р. членка-основниця 17-го Відділу СУА ім. Олени Теліги, довголітня голова Відділу та Почесна членка Люсія Візник закінчила 104 роки. За її здоров'я відбулося Богослуження в українській Католицькій церкві.

Після Богослуження син Люсії Едвард запросив присутніх до церковної залі на гостину. Біля 100 осіб зібралось при гарно прибраних столах. Парох церкви о. Мартин Канаван поблагословив трапезу, син привітав гостей, а приятель сина коротко розказав про життя ювілярки. Українські танцюристи Маямі, наймолодші з присутніх, привітали іменинницю короваем і музикою.

Ірина Ракуш розказала про громадську працю п. Люсії. До 1946 р. в Маямі не було організованого українського життя, прибулі з України родини відчували потребу організації. Першими з них була родина Візників.

Започаткували Українсько-американський клуб, відтак зорганізували церковний комітет для будови церкви. 1952 році створили 17-й Відділ СУА ім. Олени Теліги та церковний хор. Люсія Візник була всюди активна. 1962 р. членки СУА зорганізували хор "Веселка" під управою славної співачки Ольги Павлової. Хор виступав на імпрезах і фестивалях.

Крім праці в СУА Люсія була активною членкою Товариства старших, членкою Сестрицтва при церкві та членкою Українсько-американського клубу і хору.

Присутні вітали іменинницю голосним "многая літа".

Люсія Візник відмовилася від подарунків (410 дол., список на 33-й стор.), передаючи їх на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Многая літа, дорога наша Пані Люсіє!

Ірина Ракуш, культурно-освітня референтка Відділу.

* * *

Приєднуємося до найкращих побажань пані Люсії і щиро дякуємо за допомогу нашому журналові!

Екзекутива і редакція журналу "Наше Життя".

29-тий Відділ СУА – Чікаго, Ілліной

МИ І НАШІ ДІТИ

День Матері, травень 2006 р.

Тема: Материнський вплив на світогляд наших дітей

Запитання нашим дітям:

Що, на вашу думку, Ви отримали від своєї матері, що Ви продовжуєте в своєму житті.

Відповіді були зібрані усно, телефонічно, електронною поштою.

Відповіді

Я живу все життя тим, що я отримала від мами. Це не тільки культура, мова, релігія, але це важливість родини. Ця тяглість роду, це зближення генерацій. Цей зв'язок улегшує не тільки життя в чужому середовищі, але й також в українській громаді, робить його природним і нормальним. Мені завжди радісно коли мама між нами. Уважаю, що українська родина відмінна від родин інших націй, бо все життя кожна генерація дбає одна про одну до кінця життя.

Можливо моя мама і сама не знала, що вона у свій час була феміністкою. Вона не задовольнялася стандартами громади, а завжди робила своє, хотіла щось більше і досконаліше. Я уважаю, що вона була сама собою і тому ми, дівчата, феміністки.

Безперечно, що мама прищепила мені любов до мистецтва і навчила мене розвивати тонкість мистецького ока. Саме вона утвердила в мені вагу освіти, охорону скривджених, послідовність і зарадність в житті та любов до природи. На легшій ноті, мамина порада мені була така, щоб ніколи не виявляти зацікавлення хлопцем, що прийшов на вечірку з іншою дівчиною.

Я високо ціную увічливість моєї мами до інших і її служіння людям і громаді.

Багато речей отримала від своєї мами і продовжую наслідувати. Любов і пошану до людей, до української культури, музики, релігії, мистецтва, книжок, природи, вишивання.

Від самого народження мама прищепила мені непохитну силу дії. Я успадкувала її свідомість в досягненні мети. “Пробуй знову, ніколи не запізно поспробувати щось нове!” Мама також вклала в мене віру в “Силу Небесну,” яка допомагає і керує нас містичним шляхом нашого життя. Саме ця віра і є тією силою, вогнем, що

запалює послідовність дій моєї мами.

Я б могла багато написати про те, що навчила мене мама. Я б сказала так: навчила мене любити свою батьківщину. Хоч я американка, і навіть не сто процентів українського походження, але уважаю себе україркою і це передаю своїм дітям через мову і знання про Україну. Навчила мене розуміти мистецтво, оцінювати красу. Тому, що ми маємо інші погляди на життя, живемо за правилами, які кожна з нас вважає правильними.

Моя мама дуже багато пережила тяжких моментів в житті, бо вона не україрка. Її завжди рятував її сильний, резолютний, чесний і практичний характер. Ці якісні прикмети моя мама передала мені, а я їх передаю своїм дітям.

Через мої близькі взаємини з мамою, я відкрила, і продовжую відкривати для себе, що жінка створена з багатьох нашарувань. З кожним житевим досвідом, складність і сила цих шарів зростає. Для мене ці нашарування – добродійства, пошани, краси, чеснот і пристрастей, коли вони об'єднані, творять картину моєї матері. Це і є ті шари, що я прагну вдосконалити, як жінка, дружина, донька і друг на основах, які я отримала від своєї мами.

Те що я навчилася від мами, що і на сьогодні продовжує бути поштовхом в моєму житті, дуже просте але важне. Ось воно: моя мати вірила в мене і навчила мене повірити в себе. Своєю любов'ю і підтримкою, вона показала мені, що я можу досягнути все, що я задумала, і не сприймати звичайність. Можна багато досягнути відданою працею і не здаватися легко.

Коротко кажучи, мама мені передала ключові сутєві пункти: 1) живи для родини. Незалежно, що станеться, родина з тобою і любов (її) глибша за всі непорозуміння та аргументи. 2) Любов до України. 3) Внутрішня сила. Щоб пережити все те, що перейшли батьки моєї генерації підтвердження того, що можна пережити майже все.

На мій погляд, найголовніше, що мама мені передала, це досягнення освіти і використання її, щоб тільки на себе полагати (свої сили), а не на інших. Я поступово вливаю це в дітей, котрі не завжди дбають про освіту.

Мій улюблений філософ життя – це моя мама. Я наслідую її дороговказ – Люблю життя!

Провела розмову

Галина Грушецька, культ-освітна реф. Відділу.

ДО 40-ЛІТТЯ 50-го ВІДДІЛУ СУА ім. КНЯГИНИ ОЛЬГИ

Коли якась громадська організація відзначає свій багатолітній ювілей, то звичайно доповідачі роблять це за допомогою хронологічної документації, з поважною міною і відповідною жестукою жестикуляцією. Присутні час від часу аплодують, а в кінці встають і співають “Многая літа”. Так вимагає традиція. Але ось наш 50-ий Відділ СУА ім. Княгині Ольги, дійшовши свого 40-ліття, вирішив відзначити його трохи інакше – з гумором, і доручив мені привітати всіх “на весело”. Здогадуюся, звідки в мене з’явилася репутація гумориста: адже я торік понаписувала кілька гумористичних віршиків...

Отже, беруся за виконання завдання, проте... вибачайте: сьогодні в мене немає поетичного натхнення, і ви мусите задовольнитися сухою прозою, хоча доза поезії тут все ж таки буде. Саме з неї почну.

У Лесі Українки є вірш Slavus-Sclavus. Там є такі рядки:

А що ж величної Слов’янщини сини,
Німої матері проречистії діти?
Між людьми чим прославились вони?
Чим похвалитись їм? З чого радіти?

Відповідь Лесі на ці питання досить сумна: усі слов’яни поводять себе як раби, отже заслужили того, що ім’я слов’янина стало синонімом раба. Але Леся написала свій вірш понад сто років тому, і нас з вами він не торкається, тим більше, що там ідеться про “синів”, а не дочок Слов’янщини... Звичайно, наші чоловіки теж можуть сказати, що їх це не торкається, бо це давнина, а сьогодні можемо похвалитися помаранчевою революцією – на що можемо їм нагадати роллю Юлії Тимошенко у тій революції... Але це вже політика, якої краще не зачіпати.

Проте подумаймо над Лесиними запитаннями: що ми, як союзнянки, зробили за ці роки? З чого можемо радіти?

По-перше, ми, як матері, виховували наших дітей в українському дусі, і створений нами відділ “Рідної Школи”, в якому ми викладали, великою мірою допомагав нам у цьому. Думаю, що наші діти – тепер уже дорослі – нам за це вдячні, хоч коли були малі і по суботах замість бігати з м’ячем або дивитися телевизор, мусили сидіти на лавці й слухати наші виклади, з чого, напевно, не були дуже задоволені.

По-друге, ми можемо похвалитися нашою харитативною діяльністю. Ми щедро ділилися нашими матеріальними здобутками з тими, хто потребував допомоги, зокрема сиротами. І робили це – і далі робимо – охоче, справді по-християнському.

По-третє, наші сходини завжди були продуктивними і змістовними. Були звіти про пророблену працю, пляни на майбутнє. Майже кожного разу були доповіді про українську культуру. Між нами завжди панував дух єдності, товарищескості. Ніяким бабським балачкам чи пліткам не було місця, але кожна господиня, в чий хаті відбувалося засідання, демонструвала своє куховарське мистецтво – як згадаю про смачні перекуси, а особливо торти – то слинки течуть...

Нарешті четверте, найголовніше: СУА – це не просто жіноча організація, а Союз *свідомих* українок. Українська мова, український дух – це для нас щось рідне, природне. Дехто з нас вчився російською або польською мовою, дехто в родині тепер розмовляє англійською – бо так вже звикли або чоловік не володіє українською. Але усіх нас єднає любов до рідної землі, нашої батьківщини. Ми їй не забуваємо і далі їй служимо в міру наших сил і можливостей.

Отже, слава Україні! Слава СУА!

Ася Гумецька, пресова референтка 50-го відділу СУА ім. Княгині Ольги.

Усміхнися!

За лаштунками

- Що за неподобство? – обурюється співак.
- Мені подарували лише три кошики квітів!
- Невже цього мало?
- Але ж я заплатив за чотири!

Театралка

- Ти вже двічі дивилася цю виставу.
- Ну і що?... Тоді я була в інших сукнях!

Невтішна діагноза

- Кажуть, що геніяльність – хвороба? – питає пацієнт лікаря.
- Не хвилюйтеся. Ви цілком здоровий.

СІЛЬСЬКІ ВЕЧОРНИЦІ 76-го ВІДДІЛУ СУА

Учасники програми "Сільські вечорниці".

Духовна культура українського народу збагачена чудовими звичаями та обрядами. 76-й Відділ СУА у Детройті започаткував показ сільських вечорниць, які в Україні звичайно вже починалися від Покрови. У підібрану хату сходилися осінніми та зимовими вечорами молодь. Дівчата вишивали, молодиці пряли, грали в цікаві ігри, ворожили, співали і, якщо не було посту, танцювали. Газдиня і молодиці займалися гостинною підготовкою їжі, а громада парубків дбала, щоб на вечорницях були музики, веселі розваги і жартування. І так, на вечорницях творилося громадське життя села та традиції групового співу і танців.

12 березня ц. р. в залі церкви св. Йосафата зійшлася численна українська громада. При вході на залю гостей вітали союзнянки-молодиці 76-го Відділу і пригощали смачним "панчем". Ще до початку програми гості мали змогу оглянути техніку прядіння прядива, яку членка Відділу Ксеня Федак демонструвала і пояснювала дівчаткам Ліяні Болде і Данусі Шерстило та всім зацікавленим.

Програму розпочала голова Відділу Рома Дигдало. Вона привітала нововибрану голову Окружної Управи СУА Дарію Завадівську, також розказала про доволі складний і виснажливий процес виробу домашнього полотна, на яко-

му ми тільки звикли подивляти гарну вишивку. А з домашнього полотна жінка щила одяг для своєї родини, виготовляла рушники, скатерті і постіль. Опісля голова передала ведення програми виховній референтці Відділу Миросі Бараник, яка сказала, що союзнянки будуть у цей вечір молодицями, щоб справно провести показ сільських вечорниць.

У той час на сцені в світлиці, де мають відбутися вечорниці починається метушня: газдиня Катя Ткачук з молодицями починають прибирати, накривати столи, готувати їжу. Входять молодиці: Мирося Бараник, Леся Болді, Анна Бойчук, Стефа Дацків, Ніна Качмар, Ксеня Кучер, Ірена Прийма і Розмері Соболю, всі вони одягнені в добірні народні костюми. Газда і газдиня запрошують до хати. Вони сідають, починають вишивати і співають. Піснею Марусі Чурай "Ой, не ходи Грицю", якою провадила молодичка Зоряна Лукавська, а всі присутні долучилися, розпочали інсценізацію вечорниць. Опісля З. Лукавська майстерно виконала народну пісню "Ой, пряду, пряду". Газда Володимир Дигдало виконав пісню Марусі Чурай "За світ встали козаченьки" та "Ой, дівчино, шумить гай". Хор "Молодиць" дуже вдало виконав ряд народних пісень, що перепліталися з сольсьпівами.

Членка 76-го Відділу Ксеня Федак демонструє прядіння, Ліяна Болді приглядається. По середині стародавня кужіль з правдивим прядивом.

У світлиці появляються дівчата: Люся Бараник, Марія Брездень, Марта Кунинська, Катя Стюарт, заходять парубки і музики Роман Бараник, Михайло Вовк, Микола Журавський, Александер Полянський, Микола Стюарт, Осип Тоб'янський і Юрій Шерстило – це студенти університетів та середньої школи при церкві Непорочного Зачаття. Дівчата просять музик весело заграти, а вони будуть співати і танцювати, на прохання старшого парубка Гриця, ролю якого добре заграв Микола Стюарт, музики заграли а дівчата та парубки почали танці і співи, їм підспівували газда, газдиня та всі молодичі.

Підійшов час вечері. Всі разом заспівали пісню про їжу на кожний день тижня.

Голова подякувала всім виконавцям програми, а зокрема Миросі Бараник за чудово приготовану програму і попросила гостей до вечері, де були приготовані союзнянками традиційні українські страви. Вона пояснила значення гречаної каші у давніх традиціях: смачно приготована гречана каша надавала дівчині статус зрілості, її приймали до гурту старших дівчат.

Велися жваві розмови, гості оцінювали майстерність виконавців, були захоплені імпрезою і напевно дехто пригадував собі, що також в Україні бував на вечорницях.

Дуже приємно і похвально, що в постановці вечорниць брала участь наша молодь – це учні старших клас, випускники середньої школи та студенти університетів. Можливо в майбутньому ці звичаї та обряди, започатковані в Україні, наше молоде підростаюче покоління продовжить тут, в українській діаспорі.

Ми щиро вдячні всім, хто брав участь у постановці „Сільських вечорниць” і всім гостям, що так численно прибули. Дякуємо Миросі Бараник за чудово приготовану програму, голові 76-го Відділу Ромі Дигдало за адміністрування імпрези, Лесі Шепстило за професійний музичний супровід і за оформлення сцени-світлиці Романові Баранику ст., Володимирові Дигдалу, і Євгенові Турянському.

Надіємося, що 76-й Відділ, який має за собою багаторічний досвід проведення таких цікавих імпрез, не зупиниться на досягнутому. Проводячи їх, ми шануємо і підтримуємо українські обряди і звичаї, тим самим прищеплюючи своїм дітям і онукам любов до України.

*Катя Ткачук, пресова референтка
76-го Відділу СУА.*

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

10-й ВІДДІЛ СУА ім. Лесі УКРАЇНКИ, Філадельфія, Па.

Загальні збори 10-го Відділу відбулися 29 квітня ц. р.

Збори відкрила голова Відділу Теодозія Гарасевич. Окружну Управу репрезентували її голова Христина Хомин-Іжак і парламентаристка Окружної Управи Лідія Бук. Зборами провадила Анна Заброцька, секретарювала Надія Опушинська.

Управу на 2006 рік вибрали у такому складі: голова – Теодозія Гарасевич, заступниця голови – Надія Опушинська, секретарка – Анна Заброцька, скарбник – Галина Утриско.

Референтки: організаційна – Наталка Мацьків, культурно-освітня – Галина Гомзяк, пресова – Анна Заброцька, суспільної опіки – Іванна Возна, музейно-мистецька – Євгенія Харків, господарські – Анна Матковська і Анна Вомпель.

Контрольна комісія: Іванна Возна, Надя Опушинська, Анна Заброцька.

Анна Заброцька, пресова референтка Відділу.

86-й ВІДДІЛ СУА ім. Олени ТЕЛІГИ

Учасники мистецької програми.

21 травня ц. р. 86-й Відділ СУА ім Олени Теліги в Ньюарку, Н. Дж., улаштував концерт на честь 150-річчя від дня народження Івана Франка.

Концерт складався з реферату і монтажу творів Івана Франка, музичної частини і перекуски. Найбільше захоплюючою частиною був реферат і вірші, які вибрали і промовисто декламували Наталія, Оксана і Ліана Буняки та Марія Дацко. У рефераті вона представила біографію Великого Каменяря, підкресливши його вплив на наступні покоління українського народу.

Заслужений артист України Ростислав Василенко емоційно продекламував поему “Камеянірі”, за що отримав рясні оплески.

Вокальний ансамбль “Промінь” виконав кілька пісень, деякі з них на слова Івана Франка. Оксана і Ліана Буняки заспівали дві пісні, Богдан Чаплинський також співав пісні на слова Івана Франка, за що отримав гучні оплески, після чого заспівав арію з опери “Турандот”.

Імпреза, якою дуже ефективно провадила Іванна Мартинець, закінчилася традиційною кавою і солодощами. Голова Відділу Наталія Змий подякувала виконавцям і нагородила їх квітами. Концерт зробив приємне і інформативне враження на слухачів.

Божена Ольшанівська, пресова референтка Відділу.

ВІДБУЛИ ПОЛУДЕНОК “НА ВЕСЕЛО”

4 червня ц. р. 89-й Відділ СУА ім. Лесі Українки у Кергонксоні приготував веселий полуденок.

У неділю від самого ранку метушилися союзянки, святково прибрали квітами столи, щоб якнайкраще привітати і погостити полуденком і добірною стравою громадянство Кергонксону і околиці. Голова Відділу Льоля Савеська привітала гостей і передала далі ведення програми імпрезовій референтці Розалії Головці, яка прочитала молитву і під час полуденку представила програму та допомогіві акції СУА.

У програмі полуденку були дотепні гуморески Миколи Понеділка і ведуча на зміну з Ма-

рійкою Підлуською забавляли гостей. Виступав ансамбль “Мальви” під диригентурою Володимира Бакума з весняними піснями-гагілками. Відбулася також лотерія для придбання грошей на працю Відділу. Голова подякувала приятелям нашого Відділу Оксані і професорові Бакуму за їхню працю і посвяту, які, не шкодуючи часу, завжди допомагають у влаштуванні наших імпрез. Присутні обдарували їх щедрими оплесками і заспівали “многая літа”. Гості ще довго забавлялися у приємній атмосфері. На сходинах Відділ призначив 200 дол. на Фонд Чорнобиля СУА.

Михайлина Баран, секретарка.

ПЕРЕСТУПИЛИ МЕЖУ ВІЧНОСТІ

ОМЕЛЯНА РОГОЖА

Прощальне слово дочки Ганусі Рогожі.

Мама – що можна сказати про Маму? Це найдорожча істота у світі, без неї нас тут не було б. Вона знає, що сказати і що зробити, щоб дитині полегшити життя. Хтось дуже дорогий для мене сказав, що коли був малим, лиш голову поклав мамі на коліна і все ставало багато легше, чи біль голови, чи біль душі. Щиро дякуємо, вам отче, не тільки за сьогоднішній день, але за відвідини нашої мами у лікарні, де ви приготувляли її душу до останньої подорожі. І дякуємо всім, що так численно прийшли попрощатися з нашою мамою.

Вибач, Мамо, коли я на Тебе часом злестилася, але я тільки хотіла всякими способами повернути Тебе до реального життя.

Ти для нас незамінна, незабуття Мама. Ти надзвичайно талановита. Твої stroї на костюмівки були неперевершеними, спеціально “царівна жсаба”, яку напевно багато з нас пам’ятає. А у проєктуванні одягу Ти могла легко змагатися з найкращими дизайнерами. Дякую Богу, що ми мали честь називати Тебе Мамою.

Надіюся, що Ти тепер гуляєш у небесних хмарах з мамою, татом, сестрою і братом, з вуйком Владком Віщуком і пані Іреною Сушковою по небесних магазинах.

Може час від часу будеш грати “цинцилички” з маестром Козаком і пані Марією та зі всіми друзями з Гантеру котрі від нас вже відійшли.

А коли будеш ходити по гриби з паном Кобзярем підкинь нам трошки на Різдво.

Бажаю Тобі спокою і радості, а час від часу заглянь до нас і опікуйся нами, бо Твоя любов все потрібна, а пам’ять про Тебе залишиться назавжди.

* * *

Міля Рогожа – довголітня працівниця канцелярії СУА, членка 83-го Відділу.

Ми всі згадуватимемо її за привітний спосіб діяння, вона вміла так гарно і гармонійно ладнати всі справи та завжди представляла Союз Українок Америки у найкращому світлі.

Висловлюємо найширші співчуття родині бл. п. Мілі Рогожі.

*Ірина Куровицька,
Екзекутива СУА.*

ОЛЬГА БОЙКО

2 квітня ц. р. з волі Всевишнього відійшла у вічність бл. Ольга Бойко.

Народилася Ольга 24 січня 1934 р. у княжому місті Львові в родині Павла і Пелагії Зеніфертів. Емігрантське життя її почалося з 12 років, коли виїхала з родичами до Німеччини. Пізніше, при допомозі П. Колодія, завдяки католицькій акції, вони приїхали до Клівленду. Тут Оля познайомилася зі своїм майбутнім чоловіком Петром Бойком і одружилася з ним. Спільно виховали двоє дітей Петра і Христину. Оля була доброю дружиною і взірцевою матір’ю.

1986 р. Оля стала членкою Союзу Українок Америки, постійно допомагала у господарській референтурі Відділу.

Нехай кілька цих слів стануть нев’янучим вінком на могилі Олі.

Членки 33-го Відділу СУА висловлюють щирі співчуття чоловікові Петрові, синові Петрові і дочці Христині з родинами та всієї родині.

Прощальні слова від Відділу виголосила Ольга Дем’янчук і вклала грудочку землі з могили патронки нашого Відділу Лесі Українки.

Нехай гостинна американська земля буде їй легкою. Вічна їй пам’ять!

*Ніна Сікора, пресова референтка
33-го Відділу СУА.*

АННА ШОТ

Відходять у далекі засвіти одна за одною наші посестри, членки 1-го Відділу Союзу Українок Америки. Ось ще одна з них...

Анна Шот народилася 6 січня 1924 року в селі Гвізд на Прикарпатті. Воєнна хуртовина загнала її з Карпат до Америки. Тут вона зустріла свою долю Пилипа Шота. Спливали роки на чужині, тяжко працювали обоє, разом виховали і виростили шестеро дітей, Легко сказати шестеро дітей – але це справжній подвиг жінки великої трудівниці.

Любляча матір і бабуся Анна Шот раділа кожному своєму онукові. Приїзжавши до Нью-Йорку, вона продовжувала відвідувати Богослужіння в церкві св. Юра, самовіддано, не рахуючись із часом і здоров'ям, працювала в церковній їдальні “Стріча”.

Приятелі Анни згадують, що вона любила життя і людей, відвідувала концерти і заботи. А ще Анна Шот дуже любила Україну і цю любов прищепила своїм дітям, які добре засвоїли материнську науку бути чесними і працюючими в житті, творити добро. У цьому їхня мати була особистим прикладом, тому так щедро відгукувалася на збірки людям, що потребували допомоги в Україні, допомагала своїй родині, кількаразово відвідувала рідну землю, а також опікувалася родиною, яка приїхала до Америки останніми роками.

Хвороба докучала їй, але вона не скаржилася... тільки терпіла. Скромна, задумлива, з приємним усміхом, небагатослівна, Анна Шот була людиною діла. Дуже тепло і гарно говорив про неї парох церкви св. Юра о. Бернард Панчук, прощаючи в далеку дорогу, краще не скажеш...

Не хочеться вірити, що Анна вже не прийде на сходи нашого Відділу і, як щороку, не буде брати участі у весняному українському фестивалі.

Коли її діти, чотири сини Ярослав, Мирон, Зенон і Пилип та дві дочки Ольга і Анна разом з 10 онуками востаннє стали коло домовини, прощаючи свою найдорожчу маму і бабусю, присутні переконалися ще раз яких гарних дітей замість себе залишила Анна українській громаді в Америці. Це її і наше усіх багатство, неоціненний скарб.

То ж нехай назавжди її щира материнська любов зігриває дітей і онуків, відтепер вона стала їх провідною зіркою на все життя.

А вічна пам'ять про неї в серцях її дітей і нас, союзниць 1-го Відділу, та виконання материнських заповітів її дітьми нехай будуть нев'янучими квітами у яскравий вінок любові. Відтепер матір ближче до Всевишнього буде просити про благословення родини.

Хай з рідних Карпат долинає до неї шум швидкоплинної Бистриці та гірських зелених смerek, які так часто снилися їй. Хай буде легкою її гостинна американська земля.

Вічна їй пам'ять посеред нас та царство небесне.

Ольга Кузишин, пресова референтка Відділу.

МАРУСЯ АДАМОВИЧ

30 березня ц. р. 33-й Відділ попрощався з Марусею Адамович, яка понад 50 років була членкою Союзу Українок Америки.

Маруся народилася 28 грудня 1923 р. у високопатріотичній родині Корнія і Софії Галатів на Полтавщині. Там закінчила сільську школу, мріяла стати медсестрою. Обставини того часу перешкодили цьому – батька засудили на 10 років примусових робіт і вся родина виїхала на далеку Північ до Архангельська. Їм пощастило втекти завдяки підроблених документів при допомозі знайомого спів'язня. Тимчасово поселилися в Криму, там родина перебула жажливі роки голодомору, Маруся все життя пам'ятала, як була опухлою від голоду. До рідної Вереміївки повернулися вже пізніше, але ненадовго.

Доля людини у той час великою мірою залежала від обставин. Восenne лихоліття забрало життя Марусиною брата, а сестру вивезли на роботу до Німеччини, де вона й померла. З наступом більшовицької навали Маруся з батьком 1943 року виїхала до Німеччини, де перебували у переселеному таборі у Новому Ульмі над Дунаєм. Саме там познайомилася Маруся з Олександром Адамовичем, одружилися у 1947 р., згодом народилася дочка Люба. Через 2 роки їм вдалося приїхати до Америки, замешкали у Клівленді.

Освоївшись на новому місці, Маруся, крім основної праці, включилася у громадське життя. Крім 33-го Відділу СУА вона належала до Сестрицтва св. Анни при Православному соборі св. Володимира. В обох організаціях Маруся сумлінно виконувала свої обов'язки, весь час була активною.

На XXVII Конвенції СУА за довголітню діяльність її нагородили грамотою. Останніх 12 років Маруся була ще й членкою Дискусійного клубу, багато читала, часто виступала з деклямаціями. Була щедрою і не жаліла грошей на різні церковні і громадські цілі. Наша громада втратила дуже активну громадську діячку, і хоч Маруся була дуже скромною, громада знала і поважала її.

Після довголітньої недуги залишила цей світ 27 березня. На панахиді прощальне слово від нашого Відділу виголосила Люба Мичковська, а Ірена Стахур вклала грудочку землі з могили патронки нашого Відділу Лесі Українки.

Нехай душа її витає над чарівною Полтавиною, яку вона любила і тужила за нею.

*Ніна Сікора, пресова референтка
33-нго Відділу СУА.*

АННА ПОЛІЩУК

25 березня ц. р. після важкої недуги на 92 році життя відійшла у вічність Анна Поліщук, членка 59-го Відділу СУА в Балтиморі, Мериленд.

Залишила у смутку троє дітей: Дарію з чоловіком Ярославом, Ореста з дружиною Марійкою і Ігоря з дружиною Юлією, дев'ять онуків, п'ять правнуків і нас, членок 59-го Відділу СУА.

Молимо Всевишнього за спокій її благородної душі.

У пам'ять Анни Поліщук Відділ склав 100 дол. для допомоги "Бабусям".

Надія Гай, голова Відділу.

ДОБРОДІЙСТВО

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ „НАШЕ ЖИТТЯ”

У світлу пам'ять **бл. п. Стефанії Бабій** складаємо 100 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".
Марія і Ярослав Томоруги.

У пошані нашій ювілянтці шановній **Люсії Візняк**, членці 17-го Відділу СУА у Маямі, Фл., складаємо пожертви на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". **По 100 дол.** – 17-й Відділ СУА, Едвард Візняк; **50 дол.** – К. Басараба; **по 25 дол.** – І. Матей, М. Тершаковець; **по 20 дол.** – І. Ракуш, Н. Плечин, І. і В. Романюки; **по 10 дол.** – Н. Гаврилів, Л. Венгльовська, Р. і М. Ковалевичі, О. Пясецька, М. Копачинська.

У світлу пам'ять **Анастазії Хариш**, заслуженої і довголітньої голови 22-го Відділу СУА, а також довголітньої голови Округу Чикаго, складаємо **235 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" Родині висловлюємо щирі співчуття. Склали: **25 дол.** – 22-й Відділ СУА; **по 20 дол.** – Олена Харкевич, Надія Дзидзан, Оксана Мельник, Дарія Менцінська; **по 10 дол.** – Любомира Шеремета, Іванна Городиська, Іванна Горчинська, Софія Дідицька, Стефанія Форович,

Ольга Люшняк, Текля Дмитраш, Мирослава Шевчик, Ірена Мицик, Софія Залуцька; **по 5 дол.** – Анна Слободян, Осипа Бабій, Віра Журавська, Мирослава Цибрівська, Валя Цурковська, Мирослава Барторфальви.

Оксана Мельник, скарбник Відділу.

У пам'ять **бл. п. Любомира Ратича** складаю **25 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Родині висловлюю щире співчуття.

Ярослава Букачівська.

У пам'ять **бл. п. Александри Ошудляк** складаю **25 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Ярослава Букачівська.

У світлу пам'ять **бл. п. професора д-ра Володимира Стойка** складаю **25 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Родині висловлюю щире співчуття.

Ярослава Букачівська.

У пам'ять довголітньої прикладної союзняки 59-го Відділу СУА в Балтиморі, Мд. **бл. п. Анни Поліщук** складаю **50 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" (через 78-й Відділ СУА).

Ольга Курилас, приятелька.

Складаю **10 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".
Ірена Бігун.

У пам'ять бл. п. Стефанії Бабій, членки 56-го Відділу СУА ім. М. Рудницької, Норт Порт, Фл., склали **25 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".
Галина Король.

Складаю **50 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" у пам'ять мого чоловіка бл. п. професора **Лева Поповича.**
Ярослава Попович.

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

Червень 2006 р.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

115-й Відділ у Детройті, Мі. склав **100 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Анна Бугай, скарбник 115-го Відділу.

Замість квітів на могилу бл. п. **Дарії Городиської,** матері Андрія і Мотрі Городиських, складаємо **100 дол.** для дітей Чорнобиля.

Оксана і Осип Кравченюки з родиною.

68-й Відділ СУА у Сиракюзах, Н. Й. склав **50 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА. **Анна Форкгамер.**

63-й Відділ СУА у Дітройті, Міч. склав **255 дол.** на Фонд Чорнобиля (зі збірки): **по 50 дол.** – М. Лісовська, О. Білоскурська; **25 дол.** – І. Іванович; **по 20 дол.** – О. Процик, Л. ЛеПаге; **по 10 дол.** – В. і О. Гриньків, Я. Казанівська, Л. Коритовська, Т. Сливка; **по 5 дол.** – О. Гевко, О. Гишак, В. Сіра, Д. Андрушків, В. Мушинська, К. Антипів, І. Кошів, К. Іванчу, С. Березюк, О. Богай.

Ольга Гриньків, голова 63-го Відділу СУА.

89-й Відділ СУА у Кергонксоні, Н.-Й. склав **200 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

А. Хоманчук (за 89-й Відділ СУА).

24-й Відділ СУА в Елізабеті, Н. Дж. склав **1,000 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА (зі збірки): зі скриньки пожертв – **311 дол.;** 24-й Відділ СУА – **204 дол.;** **по 50 дол.** – Галина Мельничук, Реа Грицак, Анна Іванців, Орест Загайкевич, J. Мајко, подружжя Федецьких; **по 20 дол.** – Ірена Бардер, подружжя Сосяків, Богданна Мельничук, Андрея Сенчі, подружжя Ђоднаренків, С. Комар; **по 10 дол.** – М. Бардер, С. Василяк, Я. Шупа, подружжя Юрчаків; **по 5 дол.** – С. Циктор, подружжя Лигів, С. Федоренко, З. Закаляк, Ю. Яцусь. **Анна Іванців,** скарбник 24-го Відділу СУА.

50-й Відділ СУА у Анн Арборі склав **300 дол.** (зі збірки); **по 50 дол.** – Дарія Роте, Оксана Маланчук, Оксана Стельмах, Оксана Гейс; **35 дол.** – Оксана Огар; **30 дол.** – Стефанія Рогач; **20 дол.** – Любомира Чапельська, **15 дол.** – Наталія Гросман.

Стефанія Рогач, 50-й Відділ СУА.

Замість квітів на могилу бл. п. **Анни Ейни 50 дол.** склали **Willen Faber & Rena Pine** (через 47-й Відділ СУА).

47-й Відділ СУА, Північний Н.-Й. склав **50 дол.**
Марія Костів, скарбник.

46-й Відділ СУА, Рочестер, Н.-Й. склав: **по 25 дол.** – Уляна Баб'юк, Параня Смит, Таня Баб'юк, Галина Малаховська, Стефанія Стенфільд; **по 20 дол.** – Анна Біловус, Стефанія Вовкович, Надія Трач, Анна Бейлі, Зеня Кужіль, Слава Коба, Катя Кузиляк. **Разом 265 дол.** **Параня Смит,** голова 46-го Відділу СУА.

75-й Відділ СУА у Мейплвуд, Н. Дж. склав **188 дол.** (через збірку): **по 25 дол.** – Ірина Савчин-Доль, Рома Гадзевич; **по 20 дол.** – Слава Гординська, Ксеня Раковська; **по 20 дол.** – Анна Козюпа, Ольга М. Луків; **18 дол.** – Марія Гаврилук; **по 10 дол.** – Наталка Гринюк, Божена Полянська, Оля Басараб-Понось, Наталія Станчишин;

Ярослава Гординська, за 75-й Відділ СУА.

Разом (за червень) – 2,558 дол.

ДОПОМОГА „БАБУСЯМ” В УКРАЇНІ

78-й Відділ СУА у Вашингтоні, Д. К. у пам'ять довголітньої і незабутньої голови Відділу бл. п. **Марти Терлецької** склав **250 дол.** для допомоги "Бабусям".
Христина Пацлавська, скарбник Відділу.

На допомогу "Бабусям" в Україні замість квітів на могилу нашої членки **св. п. Дарії Балазюк** склали: **по 50 дол.** – А. і Р. Маци, Н. і Ю. Цегельські, М. і І. Федоріві, Х. і О. Ганаси; **по 25 дол.** – О. Цегельська, О. Кіпа, 91-й Відділ СУА; **20 дол.** – М. Корчева; **по 10 дол.** – М. Йост, Д. Подоляк. **Разом 315 дол.**

Надя Цегельська, референтка суспільної опіки 91-го Відділу СУА.

Разом (за червень) 565 дол.

ДОПОМОГА СИРОТАМ В УКРАЇНІ

11-й Відділ СУА в Лос Анжелесі, Ка. провів збірку "Писанка сиротам" у трьох українських церквах, зібраних **1, 565 дол.** склав для допомоги сиротам в Україні. За Управу Відділу **Аріядна Терлецька.**

In memory of **John V. Stoffa** Deceased husband of our member **Halya Pohlid Stoffa \$25.00** was donated for the orphans in Ukraine.

Romana Murmann, treasurer of branch 12.

Членка 43-го Відділу СУА **Кароліна Конрад** склала **250 дол.** для допомоги сиротам в Україні з вдячності за квіти і участь у Богослуженні з нагоди її столітніх уродин.

Анна Максимович, голова Відділу СУА.

Закінчення на стор. 36.

Марія ПРИГАРА

ПЕРШИЙ ДЕНЬ

Що за диво сталось в нашій місті?
Йдуть до школи квіти пишнолисті.
Поспішають айстри та нагідки,
Тільки квітка хилиться до квітки.

Дріботять жоржини і левкої.
Ви юрби не бачили такої.
Поставали біля школи в пари,
Зайняли навколо тротуари.

І говорить айстра до жоржини:
– От уже й дзвінок за дві хвилини.
А ромен всміхається красолі:
– Правда, добре вчитися у школі?

...Та хіба ж сміятись вміють квіти?
Ні питать не вміють, ні ходити.
Не садок розцвівєся тут, не грядка –
Біля школи хлопчики й дівчатка.

Це вони прийшли сюди з квітками,
Бо сьогодні стали школярами.

Рис. Ніна Денисова.

Лідія ЗАСАДКО

ЯЛИНА Й ГОРОБИНА

Шуміла ялина в зеленім гайочку,
Чванливо хвалила зелену сорочку,
В яку одяглася, щоб гай прикрашати.
– Чи є ще у кого такі пишні шати?
В них вічно зелена я літом й зимою.
Які ще дерева зрівняти зі мною?
А тут горобина червоно палала,
Ялині у відповідь тихо сказала:
– Ти гарна, ялино, я добре це знаю,
Та тільки не зможеш ти дати врожаю

Такого, як я даю кожного року.
То чим же ти краща, що пнешся високо?
Хоча ти зелена зимою і літом,
Весною ж не вкриєш себе білим цвітом,
А осінню личко не буде рум'яне.
Тож годі хвалитись, сусідко духм'яна.
Суперницю можу одну лише мати,
Червону калину в саду коло хати.
Цю ягоду пишну могого народу,
Який разом з нею боровсь за свободу.

ЯК ЇЖАЧОК У ТЕПЛІ КРАЇ ЗБІРАВСЯ

Восени, коли перші заморозки на землю впали, коли і в небі студнем війнуло, а комах зовсім не стало, їжачок таке надумав, що й повірити важко.

Вирішив, щоб там не було, теплих країв пошукати. Переселитись туди, ближче до тепла, до вічного літа. Звичайно, там їжачкові було б менше мороки. Не треба лаштувати кубла на зиму, шукати затишного місця. Живи собі, а про сплячку і думки не думай, не гадай. Харчів досить. Різні там личинки, жучки, комахи, моллюски, гризуни, жабки. А на закуску всіляке насіння, коріня, травинка, бадилинка.

Живи та розкошуй – тепло і вдень, і вночі, і влітку, і взимку. Тому, напевне, і відлітають солов'ї, зозулі, дрозди та різні знайомі їжачкові птахи.

Надумався їжак в теплі краї податись.

І не барився – миттю зібрався. Лише звечоріло, як уже в дорозі був. Скільки не йшов – знайомі стежки пізнавав, тамтешні місця, де так добре полювалось.

– Та невже ж це назавжди я залишаю свої домівки, схованки, свій край? – запитав себе їжачок. І тут же відповів: – бути цього не може. Тут я виріс. Тут мені кожна галявина і гущавина знайомі.

Задумався їжачок. Зупинився перепочити. Та й заснув. Осінній день видався теплий. Під кущем, край лісової галявини, де мандрівник спав, щемно пахло вересом, деревієм, прив'ялим листям. І від того він часто прокидався.

А ледь засутило, звечоріло – знову в дорогу зібрався. Чи, може, то ніч спонукала до мандрів. Ішов їжак, і з кожним кроком пізнавав знайомі, сходжені вже місця.

Зупиниться на мить, погляне довкіл – і жаль йому розлучатись з усім, що знає, відчуває, з чим назавжди зріднився. Згадує все, що траплялось та як полювалось.

– Ось під цим велетнем-пнем моя домівка. Не раз я тут засинав після нічних пошуків, – згадує мандрівник і повертає до знайомого кубельця.

На третю, на четверту ніч їжак знову вирушав у дорогу. Та його знову і знову зупиняли такі сумні і рідкісні згадки, рідні місця, трав'яні мережива, густі зарослі папороті.

І він залишався на тому ж місці, звідки виходив. Де не ступиш – своє обійстя. Куди не підеш – зусібіч дерева знайомі.

Думав та роздумав їжачок, – не бачити йому теплих країв. Не дійти, не дістатись до них. Де народився – з тією землею і зрісся. Птахам легше – у них крила, небеса, он скільки простору. А в нього одна земля – і та своя, найрідніша.

Чи мерзни, чи вимощуй кубельце, а зимувати доведеться вдома.

Та не барись, недовго думай, – зима не за горами. Та й у рідному краї вона не така вже холодна та люта.

Недаремно кажуть: на своїй землі і під листком перезимувати можна.

*Микола Сингаївський. Їжакова книжка.
Київ "Веселка", 1990*

Рис. Костянтин Золотов.

Закінчення зі стор. 33.

Замість квітів на могилу **бл. п. Анни Ейни** сиротам в Україні (через 47-й Відділ СУА) склали: **25 дол.** – В. Р. Кісіль, **15 дол.** – Богдан і Лідія Хом'яки.

Марія Костів, скарбник 47-го Відділу СУА.

Ірена і Олег Воробці з радісної нагоди хрещення свого онука **Маркіяна Олександра** склали **100 дол.** (через 83-й Відділ СУА) для допомоги хворим дітям в Україні.

Лідія Закревська, скарбник 83-го Відділу СУА.

Згідно з постановою Загальних зборів **120 Відділу СУА в Рочестері, Н.-Й.** “Світличка” при Відділі склала **1,000 дол.** сиротам в Україні.

Дарія Ганушевська, фінансова референтка Відділу.

Разом за місяць – 2,980 дол.

МОЛОКЕ І БУЛОЧКА НАЙМОЛОДШИМ ШКОЛЯРАМ УКРАЇНИ

Надя Аміноф склала **150 дол.** (через 106-й Відділ СУА у Гартфорд, Конн. на сніданки дітям в Україні. **Ярослава Кукіль**, скарбник Відділу.

115-й Відділ СУА склав **100 дол.** на сніданки дітям в Україні. **Анна Бугай**, скарбник Відділу.

У пам'ять довголітньої і незабутньої голови Відділу **бл. п. Марти Терлецької 78-й Відділ СУА у Вашингтоні, Д. К.** склав **500 дол.** на сніданки дітям в Україні. **Хритсина Пацлавська**, скарбник.

Разом за червень 750 дол

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Дарія Дроздовська, референтка суспільної опіки СУА.

Марія Соробей-Штогрин, скарбник.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

Пожертви за червень

450 дол. – **Марія Огаренко** (111-й Відділ), 83-й Відділ; **420 дол.** – **Самопоміч** в Пассейку, Н.Дж. (70); **350 дол.** – **Dr.Victor & Dr Betsy Decyk** (98); **300 дол.** – 50-й Відділ СУА; **250 дол.** – **Ascension of Our Lord Church Guild, VA** (98), 12-ий Відділ СУА; **225 дол.** – **Оксана Мельник** (22); **200 дол.** – **Наталія Пуйда** (43), 22-й Відділ СУА; **150 дол.** – **Ярослава Мулик** (PNC Bank Matching Fund); **122,78 дол.** – **Мирон Б. Кравчук** (Bristol-Myers Squibb Matching Fund through United Way) (98); **110 дол.** – **Іванна Мартинець** (86), **Юрій і Ольга Пастернаки** (56), **Надія Троян** (108), 10-й Відділ СУА; **100 дол.** – 22-й Відділ СУА, 70-й Відділ СУА; **40 дол.** – **Данило Базарко** (Bristol-Myers Squibb Matching Fund through United Way) (98); **21 дол.** – **Рената Бігун** (28); **10 дол.** – **Дарка Мазурик** (Bristol-

Myers Squibb Matching Fund through United Way) (98); **7 дол.** – **Іван Василик** (Bristol-Myers Squibb Matching Fund through United Way) (98).

У пам'ять...

Замість квітів на могилу **бл. п. Зиновія Савицького** складаємо **100 дол.** до Тривалого фонду ім. д-р Теодозії Савицької при Стипендійній акції СУА.

Д-р Еміль і Ірена Клюфаси.

У світлу пам'ять **бл. п. Зиновія Савицького** складаю **25 дол.** до Тривалого фонду ім д-р Зиновії Савицької. Родині висловлюю щире співчуття.

Люба Більовщук.

Замість квітів на могилу **св. п. Зиновія Савицького** складаю **50 дол.** до Тривалого фонду ім. д-ра Теодозії Савицької при Стипендійній акції СУА. Родині висловлюю щире співчуття.

Анна Макух, Каліфорнія.

Замість квітів складаю **100 дол.** (через 86-й Відділ СУА) у пам'ять **Зиновія Савицького** до Тривалого фонду ім. д-р Теодозії Савицької Вічна йому пам'ять!

Божена Ольшанівська.

Замість квітів на могилу **бл. п. Зиновія Савицького** приєднуємося до невянучого вінка в Його пам'ять і складаємо **100 дол.** (через 98-й Відділ СУА) до Тривалого Фонду ім. д-р Теодозії Савицької при Стипендійній акції СУА. Синові д-ру Юрієві Савицькому з родиною та дочці Гандзі з чоловіком Юрієм та Максимом Мицакам висловлюємо найщиріші співчуття.

Анна, Бернارد і Мирон Кравчуки.

Замість квітів на могилу **бл. п. Зиновія Савицького** складаємо **50 дол.** (через 98-й Відділ СУА) до Тривалого фонду ім. Теодозії Савицької при Стипендійній акції СУА. Синові Юрієві та дочці Гандзі Савицькій з родинами висловлюємо щирі співчуття.

Марія і Богдан Полянські.

З нагоди...

З нагоди 80-літнього ювілею дорогої пані **Іванни Ратич** бажаємо всього найкращого і міцного здоров'я. Складаємо **50 дол.** для навчання сиріт в Україні через Стипендійну акцію СУА.

Ліда і Ярослав Черники.

Вітаємо д-р Іванну Ратич з ювілеєм та висловлюємо щирі побажання многих і благих літ! Із тієї нагоди складаємо **по 80 дол.** до Стипендійної акції СУА (через 98-ий Відділ СУА).

**Анна і Богдан Кравчуки,
Марія і Богдан Полянські.**

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Марія Полянська, референтка Стипендійної акції СУА.

М. Орися Яцусь, скарбник Стипендійної акції СУА.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНА ГОЛОВА СУА

Анна Кравчук

Ірина Куровицька — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Оксана Фаріон
Марта Данилюк

Софія Геврик

Маріянна Заяць

Лідія Баб'юк
Марія Томоруг'
Христина Ярема
Рома Шуган
Рената Заяць
Катерина Немира
Ірена Стецьків
Віра Кушнір

РЕФЕРЕНТУРИ

Дарія Дроздовська
Христина Швед
Уляна Кобзар
Марія Полянська
Ольга Тритяк
Марія Гавриляк

— 1-ша заступниця голови
— 2-га заступниця голови для справ організаційних
— 3-тя заступниця голови для справ культури
— 4-та заступниця голови для справ зв'язків
— протоколярна секретарка
— українськомовна секретарка
— англкомовна секретарка
— фінансова секретарка
— скарбник
— для справ преси
— вільна членка
— вільна членка

— суспільної опіки
— виховна
— музейна
— стипендій
— архівальна
— здоров'я і довкілля

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Дарія Завадівська
Христина Хомин-Іжак
Надія Савчук
Марта Стасюк
Катерина Воловодюк
Іванна Шкарупа
Любомира Калін
Галина Шулевська
Люба Кушнір-Дріянська
Уляна Глинська

— Дітройт
— Філадельфія
— Нью-Йорк
— Північний Нью-Йорк
— Нью-Джерсі
— Огайо
— Чікаго
— Нова Англія
— Центральний Нью-Йорк
— зв'язкова віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич
Надія Цвях
Анна Рак
Лідія Закревська
Леся Гой

— голова
— членка
— членка
— заступниця членки
— заступниця членки

Оксана Скипакевич Ксенос — парламентарист

Ірена Чабан — головний редактор журналу "Наше Життя"
Тамара Стадниченко — редактор англкомовної частини журналу

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENT

Anna Krawczuk

Iryna Kurowyckyj — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Oxana Farion
Marta Danyluk
Sophia Hewryk
Mary Ann Zajac
Lidia Babiuk
Maria Tomorrow
Christina M. Jarema
Roma Shuhan
Renata Zajac
Kateryna Nemyra
Irena Stecki
Vera N. Kushnir

— 1-st Vice President
— 2nd VP — Membership
— 3rd VP — Culture
— 4th VP — Public Relations
— Recording Secretary
— Corresponding Secretary (ukr.)
— Corresponding Secretary (engl.)
— Financial Secretary
— Treasurer
— Press
— Member-at-Large
— Member-at-Large

REGIONAL COUNCILS

Daria Zawadiwsky
Christine Chomyn-Izak
Nadia Sawczuk
Martha Stasiuk
Kateryna Wolowodiuk
Iwanna Shkarupa
Lubomyra Kalin
Halyna Shulewsky
Luba Kushnir Dryansky
Uljana Hlynsky

— Detroit
— Philadelphia
— New York City
— New York - North
— New Jersey
— Ohio
— Chicago
— New England
— New York - Central
— Liaison for Branches-at-Large

STANDING COMMITTEES

Daria Drozdovska
Christine R. Shwed
Ulena Kobzar

— Social Welfare Chairwoman
— Education Chairwoman
— Art/Museum Chairwoman
— Scholarship/Student Sponsorship Program Chairwoman
— Archives Chairwoman
— Health and Environment Chairwoman

Maria Polanskyj
Olga Trytyak
Maria Havryluk

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratych
Nadia Cwiach
Anna Rak
Lidia Zakrewsky
Lesia Goj

— Chairwoman
— Member
— Member
— Alternate
— Alternate

Oksana Skypakewych Xenos — Parliamentarian

Irena Chaban — Editor-in-Chief "Our Life"
Tamara Stadnychenko — English editor "Our Life"

Канцелярія СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS: 203 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 533-4646 • Fax: (212) 533-5237

Електронна пошта / e-mail: unwla@unwla.org
Website: www.unwla.org

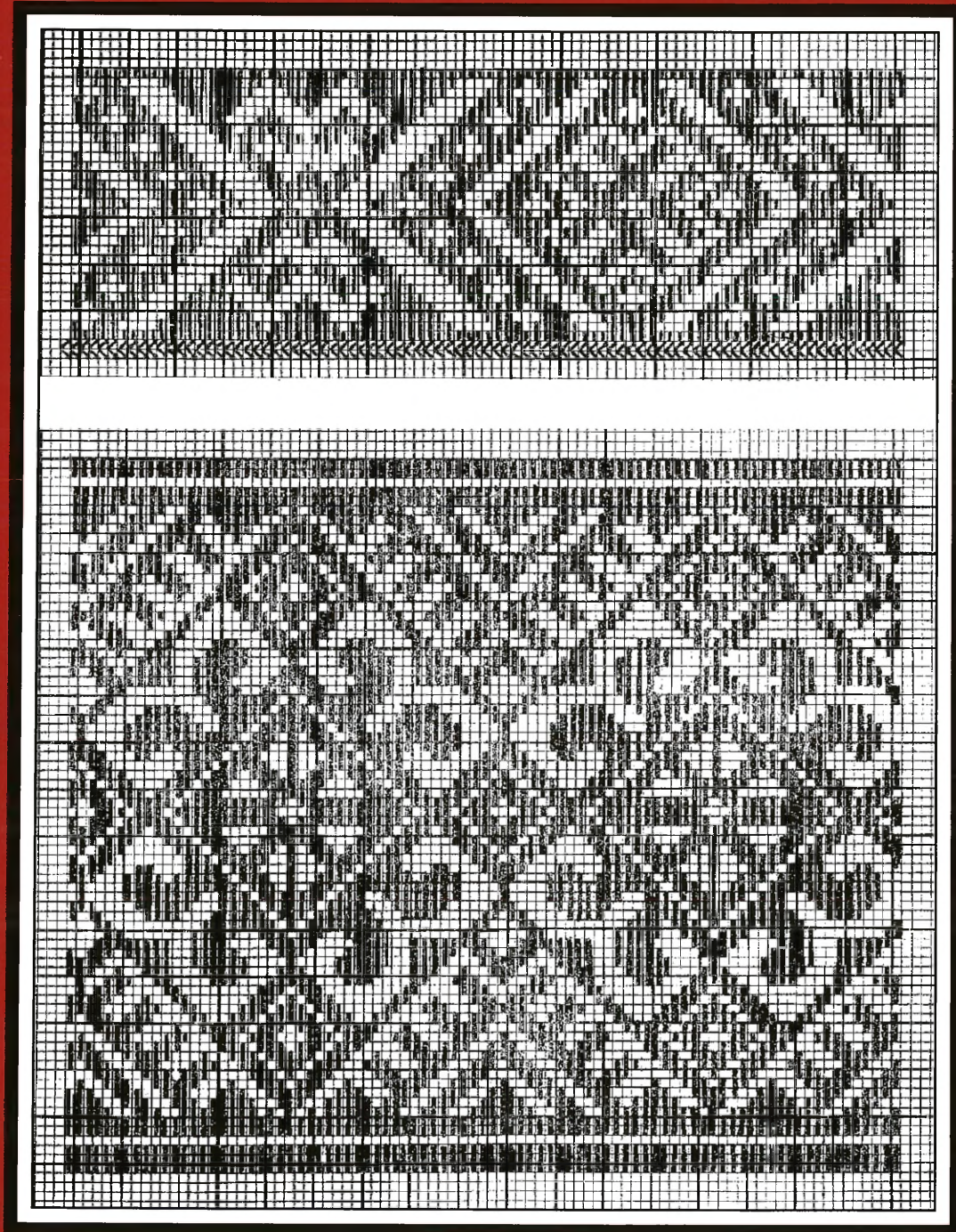
Адміністратор бюро — **Наталія Дума**
Office administrator — **Natalia Duma**
Години урядування: 8:30 – 2:00

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530 • Fax: (732) 441-9377
Maria Polanskyj, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

222 East 6th Street, New York, NY 10003
(212) 228-0110 • Fax (212) 228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org

Низинні взори з Гуцульщини.

**Горішній із коміра чоловічої сорочки, долішній із вуставки жіночої сорочки.
"Українські взори", серія 4, ст. 9. Із збірки Кл. Габданк-Рогозинського.**